

STOMIFORENINGEN COPA STIFTET 1951

I dette blad kan man bl.a. læse:
**Forældregruppen skal til
Samsø.....se side 30.**

Kære medlemmer

LEDER

Henning Granslev, landformand

Vinteren er snart slut, og dagene er blevet længere og længere. Pludselig er det sommer. I bladet er der et tilbud om at deltage i COPA sommerophold 2019. Har du/I lyst at deltage, så tøv ikke med at tilmelde dig/er - se side 4.

Information om bevillinger til Hjælpemidler

Mange har sikkert hørt flere politikere tale om nedlæggelse af regionerne. Måske tænker man så, om det kan få indflydelse på bevillinger til stomihjælpemidler. Nej, det får det ikke, da det er kommunerne der dækker udgifterne til personlige kropsbårne hjælpemidler tildelt efter Servicelovens § 112.

Men et er sikkert, kommunernes budgetter er pressede. Så fremover vil der stadig løbene være udbudsrunder om leverandøraftaler på stomihjælpemidler. Mange kommuner er med fælles indkøbsaftaler for at få tilbudt den "bedste" pris for kommunerne. Stomiforeningen COPA er med til mange møder rundt i landet. Vi stiller altid om krav, at borgeren får bevilget det bedst egnede produkt efter en individuel konkret vurdering af den enkelte borger. Heldigvis er langt de fleste kommuner positive indstillet over for dette.

Kommunerne gennemgår bevillinger på alle muligheder hjælpemidler. Hvis deres udgifter til bestemte hjælpemidler kan/skal dækkes af regionerne, sender de selvfølgelig regningen videre til rette betaler – Regionen.

Det kan f. eks være for personer, der har en appendikostomi, og hvor bopælskommunen til dato har betalt hjælpemidler til skyldning af tarmen. Her kan borgerne få ændret deres bevilling fra kommunen til regionen. Der foreligger en principafgørelse fra Ankestyrelsen vedr. appendikostomi, den er her i bladet, se side 6. Bemærk dog, at afgørelsen er i sager om en anlagt appendikostomi med det formål at etablere en skyllebehandling af tyktarmen som led i en svær kronisk forstoppelsestendens.

I januar måned havde Medicoindustrien inviteret flere patientforeninger til en Workshop med debat om Det nære Sundhedsvæsen og tildeling af hjælpemidler. Formålet med mødet var at få overblik over, hvor stort problemet er, for at den enkelte borger får tildelt det rette personlige hjælpemiddel. Der var repræsentanter fra Kræftens Bekæmpelse, Kontinensforeningen, Dansk Handicap Forbund, Danske Handicaporganisationer, Diabetesforeningen og Stomiforeningen COPA.

Vores foreninger repræsenterer en bred vifte af borgerne, som dagligt har behov for hjælpemidler såsom blodsuktermålere, stomiposer, katetre, bandager osv. Derudover er vi i tæt kontakt med hjælpemiddelproducenter, kommunernes sundhedsprofessionelle og pårørende. På den baggrund står det klart, at det har stor betydning for borgernes helbred og livskvalitet, at få tildelt det rette hjælpemiddel fra starten.

Der er desværre eksempler på store følgeomkostninger for både personer, kommunerne og sundhedsvæsenet, når borgere oplever komplikationer og fx må sygemeldes som følge af et hjælpemiddel, der ikke er individuelt tilpasset borgerens behov.

På den baggrund blev der i fællesskab formuleret nedenstående seks principper for udviklingen af hjælpemiddelområdet i håb om, at beslutningstagerne vil tage disse problemer mere alvorligt.

1. Der skal være fokus på de samlede gevinster, som den rigtige tildeling af hjælpemidler giver.
2. Fagligheden i kommunernes arbejde med at bevilge og indkøbe hjælpemidler skal styrkes.
3. Borgere som er afhængige af hjælpemidler skal have et sammenhængende forløb.
4. Alle kommuner bør have samme niveau med tildeling af hjælpemidler.
5. Give kommunerne incitament til at investere i de rigtige hjælpemidler til borgerne.
6. Kommunerne skal overholde Serviceloven og foretage en konkret og individuel vurdering ved tildeling af hjælpemidler.

Patientforeningerne mødes igen for at få lavet en plan til at fremlægge noget mere konkret dokumentation til politikerne med ansvar for social- sundhedsområdet.

Folkemødet på Bornholm

I sidste COPAblad efterlyste vi, om det var muligt at leje et sommerhus af et COPA medlem. COPA har nu lejet en lille ferie-lejlighed i Svaneke. Vi turde ikke vente længere med at booke.

COPA får løbende mail med anmodning om hjælp til diverse projekter om alt muligt vedr. stomi. Det skrev jeg også i sidste leder. Men et helt nyt projekt – som er meget relevant – er om håndtering af emballagen af stomihjælpemidlerne. DTU har et projekt om udvikling af bæredygtig medicinsk emballage. Projektgruppen vil gerne møde og tale med stomiopererede i Storkøbenhavn. Der kan læses mere om projektet på COPA Facebookgruppen.

Alle er vel enige om, at stomihjælpemidlerne er pakket en del emballage, der kan genbruges.

Det var alt for denne gang. Når næste blad udkommer, har vi allerede haft påske. Husk at nyde dagene med afslapning, en god bog, samvær og god mad med familien og venner.

Hilsen Henning Granslev

Er du blevet pensionist?

Af hensyn til dit COPA-kontingent:

Husk at meddele COPA's sekretariat, hvis du er blevet pensionist.

Send din mail-adresse til sekretariatet

Det vil være en stor hjælp samt en besparelse, hvis man sender sin mail adresse til COPA.

Send en mail til: sekretariatet@copa.dk med oplysning om navn samt medlemsnummer, og skriv "mail" i emne.

Med venlig hilsen Jørgen Jensen

ISSN 0901 - 3849

Stomiforeningen COPA**Sekretariatet****Jyllandsgade 41, 4100 Ringsted**

Tlf.: 5767 3525

Træffes mandag - torsdag: 10.00 - 14.00;
fredag: 10.00 - 13.00.

COPA bankkonto:

Reg.nr.: 4955, kontonr.: 7090331.

Hjemmeside(r): www.copa.dkwww.stomiguiden.dkWebmaster: webmaster@copa.dkCOPA e-mail: sekretariatet@copa.dk• **Landsformand:**

Henning Granslev

Bavnegårdsvej 110, Kolt

8361 Hasselager

Tlf.: 7021 3525

(KUN hverdage: bedst 14.00-18.00)

e-mail: h.granslev@gmail.com• **Vicelandsformand:**

Hanne Westergaard

Konsul Jensensgade 16, 2.th.

8700 Horsens

e-mail: h.westergaard@stofanet.dk

Tlf.: 7564 1086

• **Lokalformænd og -grupper:**

Se bagsiden.

COPA medlemsblad

Copa-bladet udkommer 6 gange om året.

Oplag: 4500 stk.

Tryk: LaserTryk A/S, Aarhus.

• **Ansvarshavende redaktør:**

Cand.scient. Ole Vestergaard,

tlf: 9849 9888 • mail: mail@copabladet.dk• **Læserbreve, indlæg og artikler:**

COPA forbeholder sig ret til at afvise/for-korte eller udskyde indlæg. Manuskripter sendes via mail@copabladet.dk (tekst som tekstfil i word) eller med PostNord til sekretariatet. Sendes foto/illustrationer pr. mail, skal det være som selvstændige påhæftede filer (jpg), **højest 5 MB pr. fil** - (men prøv dig evt. frem); opløsning trykvalitet. Færdige højtopløselige-CMYK-pdf i trykvalitet og farve modtages også efter aftale. At pdf-filer opfylder krav til tryk er indsenderens ansvar.

Sidste frist for indlevering af tekst til næste nummer er 10/4.

COPA behøver ikke nødvendigvis dele meninger bragt i bladet. Eftertryk tilladt med kildeangivelse, efter indhentet skriftlig tilladelse hos COPA's sekretariat.

• **Illustrationsannoncer:****Næste blad: Tilsagn senest 10/4.**

Højtopløselig-CMYK/300 dpi-pdf sendes til mail@copabladet.dk. Andet materiale modtages også - efter aftale. Reproklart annoncemateriale til næste nummer skal være Copa-bladet i hænde **senest: 17/4.**

• **Indstik:** Med forbehold. Nærmere oplysninger: COPA's sekretariat.

Foto forsiden

Modelfoto, Colourbox.

Foreningens formål:**Vedtægternes § 4:**

Foreningens formål er at varetage interesser for stomi- og reservoiropererede samt personer med sygdomme, der kan føre til anlæggelse af stomi/reservoir.

Stk. 2. Dette søges gennemført ved:

- at udøve oplysende, rådgivende og opsøgende virksomhed.
- at virke som medlemmernes talerør over for myndighederne.
- at hjælpe hinanden med råd og vejledning og i særlige tilfælde at yde støtte i form af et humørlegat.
- at udgive et medlemsblad, Copa-bladet.

Copa-blad 2/2019 (marts - april) [Fra første 'Co-Pa' i 1962: nr. 267].**Indhold:**

Leder (Henning Granslev).....	2
COPA sommerophold 2019.....	4
Personer med appendikostomi har ikke ret til støtte til stomihjælpemidler.....	6
Sundhedsordførere: Det bedste og det værste i årets sundhedspolitik.....	8
Fem nye mål skal genoplive Schlütersk sundhedsprincip.....	14
Brev til Statsminister Lars Løkke Rasmussen fra Landsformand Henning Granslev.....	17
Nu kan man selv planlægge sin sidste tid med et nyt testamente.....	18
Kronisk træthed og overaktivt immunsystem.....	18
Mænd og kvinder med stomi søges til videnskabeligt forsøg.....	19
Dagligvarekæder får KB's Hæderspris for at gemme tobakken væk.....	19
Nyt fra lokalforeningerne.....	20

COPA-kontingent

Almindelige medlemmer: 275,-kr. / år. Pensionist- og støttemedlemmer: 175,- kr. / år.
HUSK at melde flytning og overgang til pensionistmedlemskab direkte til COPA's sekretariat.

PLANLAGT OMDELING

Copa-blad 1	januar uge 2
Copa-blad 2	marts uge 10
Copa-blad 3	maj uge 19
Copa-blad 4	juli uge 28
Copa-blad 5	september uge 37
Copa-blad 6	november uge 45

Hvis bladet ikke er modtaget i efterfølgende uge, skal man kontakte sekretariatet på tlf. 5767 3525 eller sende en mail til: sekretariatet@copa.dk

www.copa.dk**Rådgivning**

**Tilbud om rådgivning:
Se også under lokalforeningerne.**

Alle kan anmode om rådgivning - og det er gratis. Dette kan gøres ved at ringe til sekretariatet på tlf. 5767 3525 eller til en lokalformand. Telefonnumrene på lokalformændene findes på bagsiden af dette blad.

Der tilbydes rådgivning til alle - uanset om man er medlem af COPA eller ej.

Rådgivningen udføres udelukkende i henhold til patientens ønsker, og den kan foretages i hjemmet, på sygehuset eller telefonisk.

Foreningens rådgivere er alle stomi- eller reservoiropererede eller har en sygdom, der kan føre til anlæggelse af stomi/reservoir. De har alle et afklaret forhold til deres situation om at leve med stomi/reservoir. De har været på kurser i bl.a. samtaleteknik og anatomi. Rådgiverne har naturligvis tavshedspligt.

Rådgivningen vedrører kun det at leve med stomi/reservoir samt råd og vejledning af ikke-lægelig karakter. Ved specifikke spørgsmål om stomipleje og medicinske forhold bør man i stedet henvende sig til sin stomisygeplejerske eller stomi-ambulatorium.

Sekretariatet eller lokalformanden vil finde den rådgiver, der skønnes bedst egnet med hensyn til stomi/reservoir og køn.

Det er ganske uforpligtende at ringe til sekretariatet eller en lokalformand, idet Stomiforeningen COPA er til for dig og din familie/pårørende.

COPA sommerophold 2019

mandag 1. juli - lørdag 6. juli

COPA sommerophold på Fyn

I år har vi valgt Fyn som base til COPA sommeropholdet. Der siges ofte: Fyn er fin. Nu må vi se, om det er sandt. Det er det helt sikkert.

Tilbuddet er for stomi/reservoriopererede samt deres ægtefælle/samlever.

Opholdet er i uge 27 fra mandag den 1. juli til lørdag den 6. juli.

Hotellet er røgfrit og ligger tæt ved banegården. Der er ca. 500 meter til hotellet, der har egen P. plads (gratis). Hotellet har også flere handicapværelser.

Prisen er pr. person 3500 kr. i dobbeltværelse og 4000 kr. i enkeltværelse.

Betalingen dækker følgende: alle udflugter og entreer, mandag frokost og aftenmenu, tirsdag til fredag alle måltider, onsdag madpakke til heldagsudflugten, mandag – tirsdag - torsdag og fredag en øl/vand til frokost, aftenkaffe alle dage, fredag aften festmiddag incl. ½ fl. vin, kaffe og frugt og slutter lørdag med morgenbuffet.

Ekstra tilbud:

Ønskes en ekstra overnatning
onsdag den 30. juni:

Enkeltværelse incl. morgenbuffet
595 kr.

Dobbeltværelse incl. morgenbuffet
795 kr.

Ekstra overnatning lørdag den 6. juli:

Enkeltværelse incl. morgenbuffet
975,00 kr.

Dobbeltværelse incl. morgenbuffet
1175,00 kr.

Prisforskellen skyldes meget stor efterspørgsel i weekenderne.

Ekstra overnatning afregnes direkte med hotellet – priserne er efter aftale.

Oplys venligst, det er i forbindelse med COPA sommeropholdet.

Planlagt program

Mandag den 1. juli

Ankomst og indkvartering. Frokost fra kl. 12 til 14. Om aftenen fremvisning af nye stomihjælpemidler.

Tirsdag den 2. juli

Eftermiddagstur til Egeskov Slot, kaffe og kage i cafeen.

Onsdag den 3. juli

Heldagstur til Ærø. Der bestilles turistguide til turen rundt på øen. Madpakker medbringes fra hotellet. Kaffe og brød et hyggeligt sted på Ærø.

Torsdag den 4. juli

Eftermiddagstur til Skovsgaard (Danmarks Naturfond) på Langeland. Kaffe og brød i cafeen.

Fredag den 5. juli

Hele dagen er til egen disposition. Der er muligheder for en tur til flere seværdigheder: f. eks Valdemar Slot, en sejltur med M/S Helge rundt i havet omkring Svendborg eller en heldagstur til Odense. Man kan også bare slappe af og nyde dagen i Svendborg.

Om aftenen serveres en 3 retters festmiddag incl. ½ fl. vin kaffe og sødt.

Lørdag den 6. juli

Morgenbuffet og afrejse.

Tilmelding til COPA sommerophold 1. juli til 6. juli 2019

Hotel Svendborg, Centrumpladsen 1, 5700 Svendborg
Tlf. 62 21 17 00 www.hotel-svendborg.dk

Medlemsnummer/-numre.....

Telefon.....

Navn(e).....

Adresse.....

Postnummer.....By.....

☐ Bruger almindelig kørestol eller elkørestol ☐ Speciel kost.....

Sæt kryds ved ja til udflugterne:

☐ JA. Deltager i udflugten tirsdag den 2. juli til Egeskov Slot.

☐ JA. Deltager i udflugten onsdag den 3. juli til Ærø.

☐ JA. Deltager i udflugten torsdag den 4. juli til Langeland.

Tilmeldingsblanketten sendes i lukket kuvert (gerne kopi)
til Stomiforeningen COPA, Jyllandsgade 41, 4100 Ringsted

Tilmeldingen skal være fremme senest 6. maj 2019.

I uge 21 sendes svar, om du / I har fået plads på sommeropholdet.

A SMALL PART OF A BIGGER LIFE.

Vil du ha' en tryk hverdag ?

eakin Cohesive® ringe absorberer op til 4 gange mere end andre ringe.¹ Beskytter huden mod skadeligt stomi indhold og opheler beskadiget hud.

**Få en tryk hverdag,
Brug eakin Cohesive® ringe til forebyggelse
og beskyttelse mod lækage.**

eakin **Cohesive**® seals
absorberer og beskytter

Prøv selv eakin Cohesive® ringe
RING TIL OS PÅ TLF. 49 26 13 99
info@focuscare.dk | eller besøg www.focuscare.dk

Reference: 1. McGrogan G, Haughey S, McDowell K. An absorbent, enzyme-inhibiting seal reduces peristomal skin complications. *Gastrointestinal Nursing* 2018; 16(1):42-49.

Focuscare

Personer med appendikostomi har *ikke* ret til støtte til stomihjælpemidler - det fremgår af Ankestyrelsens principafgørelse "51-15" á 28/8-2015

Ankestyrelsen

Ankestyrelsen er et statsligt, uafhængigt organ under Social- og Integrationsministeriet, der fungerer som landets øverste klageinstans og praksiskoordinerende myndighed på velfærdsområdet. Ankestyrelsen er *ikke* en styrelse (direktorat) men et uafhængigt organ, der minder om en domstol og Ankestyrelsen fungerer uafhængigt af andre myndigheder.

Årligt afgør Ankestyrelsen omkring 20.000 sager.

Principafgørelser

Ankestyrelsen udvælger nogle sager, som de afgør principielt. Ankestyrelsen eller Beskæftigelsesudvalget behandler sagerne med deltagelse af beskikkede medlemmer. De generelle og principielle afgørelser vil være bindende vejledning for senere afgørelser i lignende sager. En principafgørelse er en bindende retskilde, som kommunerne, Arbejdsmarkedets Erhvervssikring mv. skal anvende ved afgørelser i tilsvarende sager.

Ankestyrelsens principafgørelse 51-15 om appendikostomi:

Personer med appendikostomi har ikke ret til støtte til stomihjælpemidler, da appendikostomi ikke kan sammenlignes med kolostomi, ileostomi eller urostomi, som er de operationer, der efter reglerne kan gives stomihjælpemidler til.

Resumé 51-15:

Der kan ydes støtte til hjælpemidler, som har til formål at afhjælpe de varige følger af en nedsat funktionsevne. Der ydes som udgangspunkt støtte til stomihjælpemidler til personer, som har fået foretaget en af følgende operationer: Kolostomi (kunstig udførelse af tyktarmen), ileostomi (kunstig udførelse af tyndtarmen) eller urostomi (kunstig udførelse af urinveje). Disse stomier er anlagt med henblik på tømning af tarm eller nyrer ud gennem bugvægen i en stomipose.

Der kan efter en konkret vurdering også ydes støtte til tilsvarende stomihjælpemidler til personer, der har fået foretaget en operation, som kan sammenlignes med kolostomi, ileostomi eller urostomi. Det afgørende i vurderingen er formålet med stomien.

Personer med appendikostomi har ikke ret til støtte til stomihjælpemidler, da appendikostomi ikke kan sammenlignes med kolostomi, ileostomi eller urostomi.

Ankestyrelsen har vurderet, at de ansøgte stomihjælpemidler i den konkrete sag er behandlingsredskaber for ansøgeren. Ankestyrelsen lagde især vægt på, at ansøgeren har fået anlagt appendikostomi for at etablere skyllebehandling af kronisk svær forstoppelse og ikke med henblik på tømning direkte ud i en stomipose. ■

Definition på hjælpemidler

"Ethvert produkt (herunder genstande, udstyr, redskaber og software) specielt produceret eller almindeligt tilgængeligt, som anvendes af eller for personer med funktionsevnesnedsættelse

- til deltagelse
- for at beskytte, træne, måle eller erstatte kropsfunktioner/ anatomi og aktiviteter
- for at forebygge funktionsnedsættelser og aktivitets- eller deltagelsesbegrænsninger."

Kilde: Den Internationale Standardiseringsorganisation

Appendikostomi

Appendikostomi er skabt af to ord *appendix*, som betyder blindtarm og *stomi*, som betyder munding eller åbning. Det er en operativt skabt forbindelse mellem blindtarm og hud.

Tarmen skylles gennem kateter.

“Ikke at skulle bekymre sig om lækage gør livet så meget lettere”

For 65-årige Henry var Brava® Beskyttende Tætningsring lige, hvad han manglede. Den giver ham en følelse af sikkerhed, og hjælper ham med at leve et liv uden begrænsninger.

Henry vænnede sig hurtigt til livet med en stomi efter sin operation i 2008. “Det har været meget nemt at leve med - lettere end jeg troede”.

Jeg har altid været utrolig aktiv, så faktisk var den største udfordring for mig at tage det roligt under genoptræningen.

Men efter et stykke tid begyndte han lejlighedsvis at opleve lækage. Lækagerne påvirkede huden omkring stomien. Huden blev rød og irriteret. Henrys stomisygeplejerske anbefalede ham at afhjælpe problemet med en tætningsring. Henry afprøvede flere forskellige ringe, men foretrak Brava Beskyttende Tætningsring.

Henry er også imponeret over de fordele, der yderligere er ved tætningsringen. Han forklarer: “Den er let at påsætte og aftage, og efterlader ikke mange klæberester på huden.” Det, at Tætningsringen ikke efterlader mange klæberester, gør det også lettere at opretholde en sund hud.

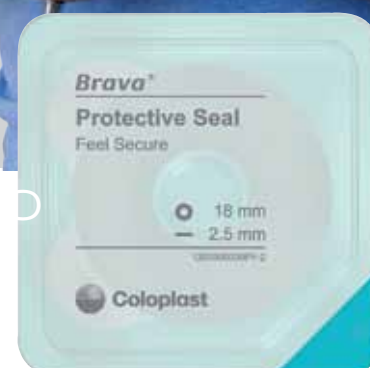
For Henry, der arbejder på et bryggeri, er den største fordel følelse af, at han kan gøre, hvad han vil, når han vil: “Det at bekymre sig mindre om lækage, gør tingene så meget

“Jeg skænker ikke min stomi mange tanker”

lettere. Jeg er en meget aktiv person, og jeg tror, at det holder mig ung.”

Uanset om han arbejder eller dyrker en af sine mange sportsgrene, som han nyder, så siger Henry, at Brava Beskyttende Tætningsring giver ham den følelse af sikkerhed og tryghed, han har brug for: “Jeg kan rejse, jeg kan køre bil, og jeg kan leve et normalt liv ligesom alle andre. Jeg skænker ikke min stomi mange tanker.”

Henry anvender Brava Beskyttende Tætningsring sammen med en SenSura® Mio stomipose.

Dobbelt beskyttelse

Beskytter mod lækage og absorberer fugt fra hudoverfladen.

Let at håndtere

Let at forme, så den passer nøjagtigt omkring stomien. Anvendes på huden, hvor der er fordybninger, folder og rynker.

Brava Beskyttende Tætningsring består af en NY opskrift.

Sundhedsordførere: Det bedste og det værste i årets sundhedspolitik

Tolkegebyr, behandlingstestamente, gratis psykologhjælp m.m.
Hvad var godt, og hvad var skidt i 2018?
Vi (altinget.dk) har bedt sundhedsordførerne på Christiansborg zoom ind på året, der gik - i sundhedspolitik.

Kilde:
 'Sundhedsordførere: Det bedste og det værste i årets sundhedspolitik'. Altinget.dk 1/1-2019.
 Hovedteksten videregives med tilladelse fra altinget.dk

Flemming Møller Mortensen (S)

Flemming Møller Mortensen (født 3. juli 1963 i St. Brøndum) er sygeplejerske og siden 13. november 2007 medlem af Folketinget, valgt for Socialdemokraterne i Himmerland-kredsen.

Hvad har været årets vigtigste aftale på det sundhedspolitiske område?

- "Den vigtigste aftale er den aftale, der aldrig blev til noget, nemlig aftalen om regeringens sundhedsreform. Over et år har vi ventet – og i ventetiden er problemerne med overbelægning på de medicinske afdelinger og patienter uden egen praktiserende læge vokset. Vi har brug for et politisk lederskab, der sætter retningen for sundhedsvæsenet."

Hvad var årets bedste lovforslag?

- "Det er afskaffelsen af produktivitetskravet, der betød, at for eksempel læger,

sygeplejersker og jordemødre hvert år skulle løbe stærkere og stærkere. Det var en helt uholdbar situation. Derudover er jeg personligt rigtig glad for forsøgsordningen med medicinsk cannabis. Det er en ordning, som krævede meget politisk mod at indføre, fordi modstanden blandt lægerne var stor. Men det gør en enorm forskel for nogle af de patienter, der hver dag kæmper med de største gener."

Årets værste lovforslag?

- "Det er uden tvivl lovforslaget om øget kontrol med overholdelse af reglerne om salg af tobak til børn og unge under 18 år, hvor regeringen afsætter 0,7 årsværk – mindre end en fuldtidsstilling – til at holde øje med, at kiosker og butikker ikke sælger tobak til mindreårige. Det forslår jo som en skrædder i helvede. Der er brug for at sætte langt hårdere ind. Vi foreslår 20 millioner kroner til en særlig kontrol-

enhed. Og vi vil indføre tobaksbevillinger, som butikkerne kan miste, hvis de sælger til mindreårige. Her ligger regeringen altså i slæbesporet."

Jane Heitmann (V)

Jane Heitmann er vokset op i Hornbæk, men har siden 1996 boet i Faaborg med sine tre børn. Oprindelig er Jane Heitmann uddannet klinik-assistent.

Hvad har været årets vigtigste aftale på det sundhedspolitiske område?

- "Den vigtigste aftale på sundhedsområdet har været satspuljen, for med den fik vi taget et vigtigt skridt i forhold til at opprioritere psykiatrien. Vi ville gerne i Venstre have sat endnu flere penge af til psykiatrien, men vi mener, vi kom et godt stykke."

(fortsætter side 10)

NY STANDARD

Hvis du ønsker mere information om IryPump® S, kan du kontakte B. Braun kundeservice.

Irrigation med IryPump® S

GIVER OP TIL 48 TIMERS FRIHED

IryPump® S er en elektrisk pumpe, som sætter en helt ny standard for stomiirrigation. Pumpen skal ikke hænges op, den kan stilles og anvendes, hvor det er bejljligt, og den er nem at betjene. Derfor får frihed en helt ny betydning for personer, som irrigerer deres stomi med IryPump® S.

Sundhedsordførere, fortsat fra side 8:

Jane Heitmann har siden uddannet sig til cand. mag. i dansk på Syddansk Universitet i Odense (2004). Siden 1999 og indtil valget i 2011 har Jane Heitmann drevet selvstændig erhvervsvirksomhed indenfor dentalbranchen. Jane Heitmann har siden 2006 været medlem af Kommunalbestyrelsen i Faaborg-Midtfyn Kommune og har i den forbindelse haft en række tillidsposter, bl.a. som formand for Fjernvarme A/S (2006-2012). Ved folketingsvalget 2011 blev Jane Heitmann valgt i Fyns Storkreds. Ved valget i 2015 blev Jane Heitmann Sundheds- Ældre og Ligestillingsordfører.

Lotte Rod (R)

Lotte Rod Praefke er født 10. juni 1985 i Aarhus. Lotte Rod er opvokset i Aabenraa og har gået i tysk skole. Hun har matematisk studentereksamen fra Aabenraa Gymnasium og HF og kandidat i statskundskab fra Københavns Universitet. Folketingsmedlem for Radikale Venstre i Sydjylland Storkreds fra

Årets bedste lovforslag?

"Der har været mange gode, men hvis jeg skal fremhæve ét, der kan få stor betydning, er det oprettelsen af et Nationalt Genom Center. At vi samler genetiske data kan på sigt betyde et kvantespring for danske patienter i forhold til både bedre forebyggelse og mere målrettet behandling og udviklingen inden for personlig medicin."

Hvad har så været årets værste lovforslag?

- "Der er ingen dårlige lovforslag, for de har alle været relevante, men der er ét, der er ærgerligt. Og det er lovforslaget om voksentandplejen. Det var ærgerligt, at regionerne og tandlægeforeningen ikke formåede at indgå en aftale, for det bedste er jo, når parterne kan tale sig til rette. Men jeg kan så glæde mig over, at vi lige nu sidder og forhandler om fremtidens voksentandpleje i aftalekredsen, og der er en konstruktiv dialog og stor enighed om, at vi skal se på både overgange og prisstruktur."

Hvad har været årets vigtigste aftale på det sundhedspolitiske område?

- "Satspuljen med hjælp til unge, før de får det rigtig skidt. Jeg er særligt glad for mere gratis psykologhjælp og mere PPR, så unge kan få hurtig hjælp i stedet for at vente, til problemerne vokser sig store. Vi får også et Center for Digital Sundhed, som skal gøre os klogere på, hvordan vi bedst lever med alle medicinerne omkring os, så vi ikke bliver afhængige, trætte og ukoncentrerede - kort sagt syge af det."

Hvad var årets bedste lovforslag?

- "At unge ned til 15 år snart får mulighed for at

15. sep. 2011. Kandidat for Radikale Venstre i Kolding Sydkreds fra 2018; i Vejlelekredsen fra 2013; i Esbjerg Bykreds fra 2006 og i Aabenraa kreds fra 2006 -2013.

Hvad var så det værste sundhedspolitiske lovforslag i 2018?

- "Det nye tolkegebyr i sundhedsvæsenet. Det er dyr symbolpolitik, der skaber problemer i stedet for at løse dem. Det bryder med det grundlæggende princip om fri og lige adgang til sundhedsvæsenet, og vi ser allerede konsekvenserne. Patienter fravælger behandling, fordi de ikke har råd til at betale for en tolk, selvom det kan have store konsekvenser for deres helbred. Og samtidig er det en administrativ og økonomisk byrde for regionerne."

Kirsten Normann Andersen (SF)

Kirsten Normann Andersen (født 28. april 1962 i Aarhus) er en dansk politiker, der siden august 2016 har repræsenteret Socialistisk Folkeparti i Folketinget, hvor hun som suppleant afløste Jonas Dahl, der fik arbejde som hospitalsdirektør i Randers. Hun er uddannet sygehjælper på Frederiksberg i 1985, og hun arbejdede siden som sygehjælper fra 1986. Fra 9. august 2016 har hun været folketingskandidat for Socialistisk Folkeparti i Østjyllands

tage stilling til organdonation. Det er et lille skridt i den rigtige retning. Jeg er ellers meget ked af, at borgerforslaget om automatisk organdonation blev skudt ned. For vi kan redde liv, hvis flere bliver organdonorer, og det ved vi, at rigtig mange gerne vil være, men de får ikke nødvendigvis lige gjort noget ved det."

Hvad har været årets vigtigste aftale på det sundhedspolitiske område?

- "Jeg er allermost glad for, at det lykkedes at få rykket aldersgrænsen for gratis psykologhjælp til unge op til 21 år. Jeg synes, det er en vigtig sundhedsindsats, hvis man skal forebygge alvorlige behandlingskrævende lidelser."

Årets bedste lovforslag?

- "Hvis jeg må tælle beslutningsforslag med, så er det mit eget forslag om frihed til pasning af døende, som bor på plejehjem. For selvom det kun var os i SF, som stemte for, så er det et vigtigt forslag. Der er alt for mange, som bliver nødt til at sygemelde sig for at få mulighed for at gøre den sidste tid til en god tid."

Hvad har så været det værste lovforslag i 2018?

- "Det er helt sikkert finansloven, som på ingen måde imødekommer, at flere og flere ældre får brug for behandling på sygehuse og på plejehjem og i kommu-

Storkreds. Fra 2014-2016 var Kirsten kandidat i Skanderborgkredsen og fra 2016 kandidat for Aarhus Østkreds.

Liselott Blixt (DF)

Liselott Blixt (født 22. februar 1965 i Lund, Sverige) er social- og sundhedsassistent og siden 13. november 2007 medlem af Folketinget for Dansk Folkeparti i Faxekredsen (Sjællands Storkreds). Hun er uddannet buntmager fra Lollands Buntmageri i 1986, har arbejdet som hjemmehjælper fra 1989 og blev i 2002 uddannet social- og sundhedsassistent fra Greve Social- og Sundhedsskole. Hun har arbejdet som taxichauffør og selvstændig buntmager i Rødbyhavn 1986-1988. 1989-1991 arbejdede hun som hjemmehjælper i Københavns Kommune og 1993-2002 i Greve Kommune. 2002-2005 arbejdede hun som sosu-assistent på Glostrup Hospital og 2005-2007 var hun tilknyttet et vikarbureau.

nen. Det gør, at flere ældre skal deles om de samme for få penge, og det har også konsekvenser for personalets arbejdsmiljø. Der er en demografisk udfordring lige nu, som vi skal have løst."

Hvad har været årets vigtigste aftale på det sundhedspolitiske område?

- "Noget af det, vi følger intenst, er forsøgsordningen med medicinsk cannabis. Fordi det har været en kamp og stadig er en kamp. Det har fyldt meget."

Årets bedste lovforslag?

- "Man husker jo især det, man selv har kæmpet for. Og derfor vil jeg nævne behandlingstestamentet. Det var jeg optaget af, allerede da jeg kom ind i politik for mange år siden, fordi jeg havde passet en mand, som selv ønskede at få lov at sove ind. Og det er et af de lovforslag, hvor der er en del høringsberettigede, der er imod. Men jeg er glad for det, for jeg mener, det er vigtigt, at man får den selvbestemmelse."

Hvad har været det værste?

- "Det blev ganske vist besluttet i 2017, men det er jo i år, at man er begyndt at oprette de 150 særlige sengepladser i psykiatrien. Og det var et lovforslag, som vi gik med på, fordi der skulle ske noget, men som blev lidt af et kludetæppe. Derfor er det endt med, at der er mange tomme pladser, mens der mangler sengepladser andre steder i psykiatrien. Der kommer et lovforslag mere på det, fordi vi nu vil ændre kriterierne."

(fortsætter side 12)

Vi er klar til at hjælpe dig

Personlig rådgivning

Hos Dansac & Hollister sidder Annette, Tina, Lena, Daghild, Kristin, Johanna og Kristin klar til at hjælpe dig i hverdagen.

Vi har mange års erfaring i at rådgive om stomiprodukter.

Mandag til torsdag kl. 8:00 til 16:00 og fredag kl. 8:00 til 14:00

– blot ring på 48 46 51 00

Vi har altid tid til at hjælpe dig med

Gode råd og vejledning om produkter | Gratis vareprøver | Dag til dag leveringer

Pernille Schnoor (ALT)

Pernille Schnoor (født 20. januar 1967, Aarhus) er uddannet cand.comm. (Roskilde Uni. 1994), ph.d. i marketing (Copenhagen Business School 2004). Fhv. byrådsmedlem (S), Hørsholm Kommune. Hun genopstiller ikke til Folketinget ved det kommende valg.

Hvad har været årets vigtigste aftale på det sundhedspolitiske område?

- "Jeg vil nævne satspuljen, hvor vi på ældreområdet har fået noget igen med forebyggelse af ensomhed blandt ældre ved at sætte fokus på aktiviteter på tværs af generationerne."

Årets bedste lovforslag?

- "Det mest positive er, at man vil skærpe kontrollen i forhold til salg af tobaksvarer til børn og unge. Vi kommer faktisk med et ændringsforslag nu, som handler om, at man skal kunne fratage butikkerne muligheden for at sælge cigaretter permanent, hvis

de sælger til børn og unge. Allerhelst vil vi have prisen på cigaretter væsentligt op, for der er evidens for, at det er løsningen. Men så længe der ikke er flertal for det, må vi lave så mange forhindringer som muligt."

Hvad har været det værste?

- "Det er jeg slet ikke i tvivl om. Det er tolkegebyret. I værste fald betyder det jo, at der er mennesker, der har brug for lægehjælp, som ikke får det, fordi de ikke har råd til at betale for en tolk. Det er et forslag, der virker, som om det er chikane. Sundhedsvæsenet skal ikke bruges til at lave incitamenter til at lære dansk. Det er alt for risikabelt."

Erik Lund (K)

Erik Lund (født 19. august 1948, Søborg) er uddannet pantefoged, skatterevisor. Byrådsmedlem (K), fhv. borgmester, Allerød Kommune, fhv. medlem, Region Hovedstaden. Fagchef for erhvervsligningen og medlem af direktionen, SKAT København 2007/2008.

Hvad har været årets vigtigste aftale på det sundhedspolitiske område?

- "Aftalen med regionerne, der sikrer et løft af sundhedsområdet på i alt en milliard kroner i 2019. De ekstra midler skal blandt andet gå til en styrket indsats i psykiatrien og et generelt løft af sundhedsområdet."

Hvad har været årets bedste lovforslag?

"De bedste forslag i 2018 på sundhedsområdet er selvfølgelig Det Konservative Folkepartis forslag om røgfri skoletid for alle under 18 år og forslaget om, at afgiften på tobak hæves

Fagchef for inddrivelsen og medlem af direktionen SKAT København 2005 - 2007. Inkassocheff (kontorchef) Københavns Kommune 1993 - 2005.

til 60 kroner – og forbud mod tobakskøb på vegne af mindreårige. Kræftens Bekæmpelse har her sagt, at det vil betyde markant færre kræfttilfælde i Danmark. Hvis jeg skal komme på det bedste lovforslag, så må det være, at vi skærper straffen for overtrædelse af tobak til mindreårige."

Hvad er det værste lovforslag i 2018?

- "Det må være tilskud til medicinsk cannabis. I Det Konservative Folkeparti mener vi, at det skal være uddannede læger, der her i landet tager stilling til vores medicin. Derfor er vi ikke begejstrede for denne forsøgsordning."

Stine Brix (EL)

Stine Maiken Brix (født 3. april 1982 på Glostrup Hospital) folketingsmedlem for Enhedslisten i Nordjyllands Storkreds fra 15. sep. 2011. Kandidat for Enhedslisten i Aalborg Østkredsen fra 2010 og i Aabenraa-kredsen 2009 - 2010. Medicinstuderende Københavns Universitet fra 2006. Sygeplejevikar, Bispebjerg Akutmodtageafsnit, FADL's vagtbureau 2007 - 2008. Plejehjemsassistent-Plejhjemmet Engskrænten, Rødovre 2002 - 2005.

Hvad har været årets vigtigste aftale på det sundhedspolitiske område?

- "At produktivitetskravet endelig blev afskaffet med økonomiaftalen. Det er selvfølgelig ikke noget Christiansborg-forlig, men det har stor betydning for styringen på vores sygehuse i fremtiden."

Hvad har været det bedste lovforslag i år?

- "Der har generelt været mange lovforslag af teknisk karakter. Jeg synes ikke rigtig, der har været nogen forslag, som har bragt sundhedsvæsenet fremad. Så der er faktisk ikke noget, jeg vil fremhæve."

Hvad har været det værste?

- "Det, der falder mig ind, er lovforslaget om gennemførelse af tolkegebyret, som jeg finder stærkt kritisabelt. Først og fremmest af hensyn til patienterne, men også af hensyn til det personale, som skal sidde i en efter min mening håbløs situation

og vurdere, hvorvidt der er behov for tolkning og pålægge den patient, de sidder overfor, brugerbetaling, selvom de ved, at det kan betyde, at patienten så ikke møder op. Det er et forslag, der vil øge uligheden i sundhed for en gruppe, som i forvejen er sårbar. Samtidig hører jeg jo ude fra virkeligheden, at der er store problemer med implementeringen. Det er også ret dyrt. Region Syddanmark havde en opgørelse,

som viste, at det koster en del penge at implementere, men de har ikke fået nogen penge ind."

May-Britt Kattrup (LA)

MayBritt Friksen Buch-Kattrup (født 30. nov. 1962 i København). folketingsmedlem for Liberal Alliance i Nordsjællands Storkreds fra 18. jun. 2015. Kandidat for Liberal Alliance i alleopstillingskredse i Nordsjællands Storkreds fra 2015. Civiløkonom, Hd (A), Copenhagen Business School. Selvstændig inden for landbrug, heste og investering. International eliterytter i military. Produktchef, brandmanager, Dadeko/CocaCola. Produktchef, Vingros, Helsingør. Salgs- og marketingchef, produktchef, Better.

Hvad har været årets vigtigste aftale på det sundhedspolitiske område?

- "På høreapparatområdet har vi indgået en aftale for at nedsætte ventetid i det offentlige system på helt op til 122 uger. Der skal være meget bedre oplysning om mulighed for at få tilskud med, hvis man vælger privat, hvor der stort set ikke er ventetid. Og der er afsat midler til at afvikle de nuværende ventelister. Nedsat hørevne har store konsekvenser for den enkelte både socialt og arbejdsrelateret, så det er en vigtig aftale."

Årets bedste lovforslag?

- "Forsøgsordning med medicinsk cannabis. Det så virkelig svært ud, da jeg tog fat i dette for nogle år siden, så glæden er enorm over, at det er lykkedes. Endda med opbakning fra alle partier. Nu behøver patienter med alvorlige smerter og alvorlig sygdom ikke længere også at være kriminelle. Og samtidig kan det blive et fantastisk eksporteventyr med mange arbejdspladser og skatteindtægter."

Hvad har været det værste lovforslag i 2018?

- "Særloven for voksentandpleje. Den er bestemt ikke særlig liberal, og jeg havde gerne været foruden. Men desværre kunne tandlæger og regioner ikke selv blive enige, og da budgettet blev overskredet hver måned, var der åbenbart ikke andre udveje."

me+

recovery

Reducér risikoen for brok og styrk din krop med simple øvelser

Gratis bevægelsesprogram specielt
tilpasset dig med stomi.

”

Jeg anede ikke, hvordan jeg skulle styrke min krop og reducere risikoen for brok. Det ville have gjort en stor forskel, hvis jeg havde et bevægelsesprogram som dette som nyopereret. Heldigvis er det aldrig for sent, og jeg er nu godt i gang med me+ recovery øvelserne.

John

Vi tilbyder dig helt gratis at deltage i dette program, som giver dig adgang til:

- Træningsaften med fysioterapeut, som er uddannet me+ recovery instruktør
- Materialer og online træningsvideoer, så du kan træne videre hjemme
- Hjemmebesøg eller telefonisk kontakt med din egen sygeplejerske, som har stor erfaring i stomi

gratis
tilmelding

Tilmeld dig dette program
på telefon 4816 7475 eller
convatec.danmark@convatec.com

NYE DATOER FOR 2019 – Skal du også være med?

me+ Recovery er et træningsprogram, som er skræddersyet til dig med stomi. Dette genoptræningsprogram er blevet udviklet i samarbejde med stomisygeplejersker, fysioterapeuter, træningsspecialister, kirurger, patienter og andre sundhedspersoner.

Dato	By	Hvor	Tid
7. marts 2019	Ballerup	ConvaTec Danmark, Lautruphøj 1-3, 2750 Ballerup	kl. 18.30-20.30
3. april 2019	Horsens	Orionshus, Fabrikvej 6, 8700 Horsens	kl. 17.00-19.00
4. april 2019	Hjørring	Regionshospital Nordjylland, Fysio- og ergoterapi indg. 6, v. Åge Holms vej, 9800 Hjørring	kl. 17.00-19.00
3. september 2019	Odense	Hjallese Forsamlingshus, Hjallesegade 31, 5260 Odense	kl. 18.30-20.30

Søren Pape Poulsen og Mai Mercado: Fem nye mål skal genoplive Schlütersk sundhedsprincip

Schlüter gjorde sit for dansk sundhedspolitik. I dag er der behov for nye sigtelinjer, så vores sundhedsvæsen fortsat har mulighed for at levere stadigt højere kvalitet.

Kilde:
'Fem nye mål skal genoplive Schlütersk sundhedsprincip'. Debatindlæg. Altinget.dk 1/1-2019.
Teksten videregives med tilladelse fra altinget.dk

Sundhedsvæsenet skal løftes med fem sigtelinjer, der blandt andet skal skabe nærhed for patienter, give flere ressourcer til forskning og rydde op i bureaukratiet.

Det er tid til nye mål for fremtidens sundhedsvæsen, mener Konservative. Der skal blandt andet være nye sigtelinjer for forskning, forebyggelse og færre krav til dokumentation fra personalet.

Af Søren Pape Poulsen (K) og Mai Mercado (K)
Hhv. justitsminister, partiformand og børne- og socialminister

Den bedst mulige og tryggeste behandling for patienten har altid været omdrejningspunktet for konservativ sundhedspolitik. Men det er tid til at opstille nye sigtelinjer for fremtidens sundhedsvæsen. Og de binder naturligt tilbage til Schlüters tid

Schlüters fokus på sundhed

Det var Poul Schlüter, der i 1987 oprettede et sundhedsministerium og udnævnte Agnete Laustsen fra egne konservative rækker som minister.

En minister, der som den eneste ikke havde et askebæger stående på sit skrivebord - hvilket blev bemærket i den tid. Fra det bord arbejdede hun blandt andet for kortere ventetider og mere forebyggelse, og året efter udnævnelsen fik danske patienter direkte klageadgang via et nyoprettet patientklagenævn.

Nogle år efter oprettes en særlig erstatningsordning for patienter med patientforsikringsloven. Patienter får også retten til den information, som vi i dag vil kalde for deres sundhedsdata.

Schlüter gjorde sit for dansk sundhedspolitik. I dag er der behov for nye sigtelinjer, så vores sundhedsvæsen fortsat har mulighed for at levere stadigt højere kvalitet.

Første sigtelinje: Nærhed og tryghed

Første sigtelinje er, at vi har et nært sundhedsvæsen. Udfordringen med at balancere det nære med det specialiserede er mindst lige så vigtig i dag, som den var i starten af 1980'erne.

For vi finder tryghed i det, vi kender, og tryghed ved dem, der kender os. Derfor er det vigtigt at have adgang til sin egen praktiserende læge.

I praksis betyder det, at vi skal se anderledes på opgavefordelingen mellem

hospitalet, kommuner og familielægen; lægen på sygesikringsbeviset.

Behandling behøver ikke foregå på hospitalet

Der er ikke nødvendigvis grund til, at personer med kronisk sygdom skal køre til et hospital, hvis behandlingen og opfølgningerne kan klares af deres egen læge. Med aftalen om bedre lægedækning fra i sommer tog vi et vigtigt skridt på vejen. Den sikrer en læge tæt på borgerne ved at aflønne familielæger uden for de store byer bedre. Vi vil oprette flere uddannelsespladser, så flere læger kan specialisere sig i almen medicin og blive alment praktiserende læger.

Men vi er ikke i mål endnu. For en del af de praktiserende læger har ikke mulighed for at tage flere patienter ind, og en del af lægerne nærmer sig pensionsalderen.

(fortsætter side 16)

Nyhed i Danmark

Dansac **TRE Seal**

Mere end en ny tætningsring

Med **tre niveauer af hudbeskyttelse** er **Dansac TRE Seal** designet til at hjælpe med at holde din hud naturligt sund

EN

Klæbeevne

Forsegler sikkert og fleksibelt din stomi og er let at aftage efter brug

TO

Absorption

Absorberer fugtighed fra huden, uden at miste sammenhængskraften

TRE

pH-balance

Designet til at hjælpe med at håndtere fordøjelsesenzymernes skadende effekt på huden

Bestil vareprøver ved at kontakte **kundeservice på tlf. 4846 5100** eller maile til dk.salg@dansac.com. Mere information på www.dansac.dk.

Fem nye mål, fortsat fra side 14:

Derfor er der behov for at fremtidssikre familielægen. Det kan blandt andet kræve, at de praktiserende læger får flere ansatte. Eksempelvis en sygeplejerske eller en yngre læge. Derfor skal vi skabe positive incitamenter til at udvikle praksissen og sikre høj faglighed i de enkelte praksisser.

Anden sigtelinje: Sundhedsvæsenet skal geares med ny forskning

Anden sigtelinje er, at vi skal være gearet til fremtiden. Det skriver vi, selvom rekordmange overlever kræft og hjertekar-sygdomme. Det skriver vi, selvom ventetiden på hospitalerne er blevet forkortet. For vi skal sikre, at flere patienter får den rette behandling til tiden.

Derfor skal vi investere flere ressourcer i forskning i eksempelvis kræft, hjertekar-sygdomme og demens og i samarbejdet mellem universiteter, private og hospitaler. Forskning i genetik kan få stor betydning for vores mulighed for at behandle mere målrettet i fremtiden.

Tænk også på, hvor langt vi er kommet ved hjælp af vacciner, bedre bedøvelse, nye typer af operationer og ny medicin. Indtil slutningen af 1940'erne var stivkrampe almindeligt hos nyfødte. Den medicinske udvikling har sikret os. Den skal vi bidrage til i Danmark.

GPS til demente

Vi skal løbende spørge os selv, om vi er gearet til at tage ny teknologi og nye behandlinger i brug i såvel hospital, kommuner og almen praksis. Det kræver både investeringer i videreuddannelse, ressourcer og kapacitet.

Vi skal også tage teknologien til os, når det giver værdi for det enkelte menneske. Vi foreslår, at mennesker med demens, som bor i eget hjem, gratis kan få en GPS. Det giver større tryghed og livskvalitet for både personen med demens og de pårørende, viser forsøg.

Politiet kunne også se en positiv effekt, for de har skullet bruge færre ressourcer på at finde ældre medborgere, som er blevet væk fra deres bopæl. Alzheimerforeningen vurderer, at 122.000 danskere om tolv år har demens.

Tredje sigtelinje: Bedre forebyggelse mod stress og rygning

De fleste er nok enige i, at det er bedre at forebygge end at helbrede, særligt hvis man som patient kan undgå en operation

eller at blive syg. Derfor er sigtelinje nummer tre også bedre forebyggelse. Man behøver ikke et knoglebrud for at være syg. Vi har set et stigende behov for prioritering af sårbare unge, som har det psykisk svært. Det kan være med stress, depression eller anden sårbarhed. Derfor har vi i regeringen lanceret et psykiatriudspil, hvor vi afsætter 2,1 milliarder kroner frem mod 2022.

Nogle gange kræver forebyggelse, at man ændrer landets love for at gøre op med en usund kultur. Hver dag begynder 40 danske børn at ryge. Og de yngre rygere bliver desværre flere og flere.

Vi foreslår røgfri skoletid, så det er forbudt for børn at ryge i det tidsrum, hvor de er i skole. Der er voksne, der ønsker at ryge, og det har de frihed til – men vi skal holde børnene væk fra cigaretterne.

Højere priser har stor effekt

Og der vil vores forslag om en pris på 60 kroner for en pakke cigaretter have størst virkning for børnene.

Ifølge Dansk Sundhedsinstitut vil det få 20.000 børn og unge til at stoppe med at ryge. De unges forbrug vil falde med 75 procent, siger Sundhedsstyrelsen. Der er simpelthen ingen grund til, at børn får den dårlige vane.

Endnu mere grotesk er det, når de får den, imens de er i skole; i det offentlige varetægt. Det er stik imod deres forældres ønske. Alene vores forslag om røgfri skoletid vil ifølge Kræftens Bekæmpelse få op til hver fjerde rygende elev til at blive ikke-ryger.

Med vores forslag bygger vi videre på, at den konservative sundhedsminister i 2008 hævdede aldersgrænsen for købt af tobak til 18 år.

Det undrer os, at vi står alene med vores synspunkter i blå blok.

Fjerde sigtelinje: Ensartet behandling i hele Danmark

Selvom det går fremad med behandlingen af kræft, bekymrer det, at patienter får forskellig behandling, alt efter hvor man bor. Som eksempel kan man nævne blærekræft. 182 flere kvinder ville have fået behandling til tiden, hvis Region Hovedstaden havde været lige så god til at behandle brystkræft som Region Syd-danmark. Det er desværre let at finde flere eksempler.

Det er ikke en rar tanke, at enhver kan kigge på sit postnummer og konstatere, at man sandsynligvis ikke vil få behandling til tiden.

Derfor skal de regionale forskelle væk, og det skal det regionale politiske led også. I stedet skal fagprofessionelle inddrages langt mere i driften af vores sygehuse. Det vil også give anledning til en ensretning af it-systemerne, så man ikke har flere forskellige systemer til landets hospitaler.

Sigtelinje nummer fire er ensartet og bedre behandling i hele Danmark. Der skal være hjælp og omsorg, når man har brug for det. Uanset hvor man bor.

Femte sigtelinje: Færre krav om dokumentation

Det er vigtigt, at der er tid til den enkelte patient. De danske læger og sygeplejersker er godt uddannet og har et brændende stort ønske om at hjælpe. Men det kræver, at vi giver dem tid til at drage omsorg for patienterne og borgerne.

Vi ønsker at forenkle kravene til dokumentation for sygeplejersker. Kravene til journalføring skal revideres, sådan som vi har lagt op til i regeringen. I ældreplejen gælder det samme: Vi vil afbureaukratisere. Der er for meget arbejde, som det offentlige kræver at få gjort, som ikke nødvendigvis skaber værdi hos patienten eller borgeren.

Hvis vi skal fremtidssikre vores sygehuse og plejesektor, skal vi også tænke på dem, der skal arbejde i sundhedsvæsenet. Det nytter ikke noget, at vi ender med en regneark-styret hverdag, som er effektiv på papiret, men som hverken de ansatte, indlagte eller ældre bryder sig om.

Det kræver, at vi har tillid til vores sundheds- og plejepersonale, og at vi giver dem gode vilkår for at udføre deres arbejde. Derfor er den femte sigtelinje, at det skal være lettere at være ansat. Det er dem, der skaber nærheden.

Som Schlüter sagde i sin åbningstale til Folketinget i 1985, så skal sundhedsopgaverne løses "så tæt på borgerne som muligt". Sundhed og tryghed hænger sammen. Også i fremtiden. ■

Kolt den 17. februar 2019

Statsministeriet
Att. Statsminister
Lars Løkke Rasmussen
Prins Jørgens Gård 11
1218 København

Vedr. Nyt udspil til en Sundhedsreform med forslag til besparelser ved centralt indkøb af medicinsk udstyr, herunder også stomihjælpemidler.

Brevet er skrevet på baggrund af Statsminister Lars Løkke Rasmussens udtalelse onsdag den 16. februar 2019 under præsentationen af forslag til den nye Sundhedsreform.

Stomiforeningen COPA mener ikke, at du har ret, når du siger, at stomiopererede er mere optaget af en god kvalitet på stomihjælpemidler end adgang til personlig service fra personer, der har særlig ekspertise om og erfaring med vores individuelle, meget personlige og særlige produkter.

Stomihjælpemidler er et kropsbåret personligt hjælpemiddel jfr. lov om social service § 112.

Det er nødvendigt at fastholde, fordi det er forbundet med stor usikkerhed i daglig brug og skal passe til den enkelte person, der varierer på samme vis, som den generelle danske befolkning.

Personer med stomi er ikke standard personer. Vi er som alle andre mennesker - nogle tykke, tynde, har hudfolder, hudproblemer, sveder måske meget og har vidt forskellige job, der kræver et stort udvalg af stomihjælpemidler. En velfungerede stomioperet kan passe et job, og er derved også en skatteborger. Vi ønsker også livskvalitet, at kunne dyrke sport og tage på ferie rundt i verden m.m. Kort sagt, at leve så normalt som muligt, selv om der er en pose på maven.

Stomiforeningen COPA kan være bekymret for, at der vælges en centraliseret indkøbsorganisation til fare for den frie konkurrence – omvendt kan det være positivt indkøbsaftalerne til kommunerne ensrettes, så alle kommuner – har samme regler/metoder at arbejde efter. Såfremt man kunne finde en model (måske ala den ”norske blå recept”) og stadig bevare et forhandlernet - ville forhandlerne ene og alene skulle konkurrere på service, hvilket vi er sikre på vil være til gavn for den enkelte borger.

I dag er det jo sådan, at leveringerne er styret af de aftaler, de enkelte kommuner indgår på baggrund af tilbagevendende udbud hver 2. – 4. år (ofte med udbud der ender i at blive afvist/annulleret på grund af ganske ubetydelige småfejl (taberne indklager som regel vinderen). Vi er sikre, på at der kunne opnås betydelige besparelser, på det administrative område, hvis der var en ensrettet og standardiseret metode til at bevilge de nødvendige produkter til den enkelte stomiopererede. Måske det også ville være til glæde for alle parter, hvis der var ansat en faglig kompetent person i kommunerne (en stomisygeplejerske.) Evt. kunne mindre kommuner deles om stomisygeplejersken.

Jeg har kendskab til, at regionernes sygehuse får deres stomihjælpemidler næsten gratis leveret fra producenterne. Alle producenter ønsker af hensyn til den frie konkurrence, at deres produkter er til stede på sygehusene. Stærke markeds kræfter er desværre med til, at der kun betales et symbolsk beløb, helt ned til 0.01 kr. pr. pose. Normalprisen er ofte over 30 kr. pr. pose. Hvorledes skal der kunne spare yderligere 30%?? Skal producenterne betale for at få lov at levere produkterne til sygehusene.?

Det vigtigste for stomiopererede er, at få leveret deres produkter fra en forhandler, der kan tilbyde en god og faglig service om produkterne.

Stomiforeningen COPA kan ikke anerkende eller forstå nødvendigheden af at skulle gå på kompromis med mange års forståelse for behovet for at have en personlig og tillidsfuld relation mellem brugeren selv og leverandøren af hjælpemidlerne.

Netop dette punkt bekræfter en borgerundersøgelse, der er lavet af Copenhagen Economics i 2016: Værdien af et bredt udvalg af stomihjælpemidler.

Her har man påvist, at med den rette vejledning får man også mulighed for at bruge de bedste produkter for den enkelte borger, og det betyder, at man fastholder langt flere stomiopererede på arbejdsmarkedet. Borgerne genere dermed skatteindtægter til den fælles kasse, fremfor at ende på overførselsindkomster i kortere eller længere tid.

Derfor vil Stomiforeningen COPA opfordre til, at levering og indkøb af stomihjælpemidler ikke sammenlignes med indkøb af badetabureter, gangstativer eller rollatorer m.m. Det er et personligt kropsbåret hjælpemiddel bevilget efter en individuel konkret vurdering af den enkelte person. Stomiforeningen COPA håber og ønsker, at der fortsat vil være forståelse for, at det skal være den enkelte bruger, der selv vælger sin rådgiver og leverandører af sit meget personlige hjælpemiddel.

For at sikre den rette løsning for personer med stomi tilbyder Stomiforeningen COPA at deltage i relevante arbejdsgrupper, hvis det bliver aktuelt at ændre på udbuddet af hjælpemidler til vores gruppe som følge af ønsket om en reform af sundhedsvæsenet.

Stomiforeningen COPA ser frem til, at statsministeren i fremtiden formidler det rette budskab, når det gælder den målgruppe, som foreningen repræsenterer, og foreningen ser frem til at blive indkaldt til samarbejde, hvis sundhedsvæsenet skal reformeres.

Venlig hilsen
Stomiforeningen COPA
Landsformand Henning Granslev
Bavnegårdsvej 110, Kolt
8361 Hasselager.
Mail: h.granslev@gmail.com

Kopi af brevet er sendt til
Minister for offentlig innovation: Sophie Løhde
Sundhedsminister: Ellen Trane Nørby
Børne- og Socialminister: Mai Mercado

Nu kan man selv planlægge sin sidste tid med et nyt testamente

Fremover er det muligt at få indflydelse på, hvad der skal ske med en, når livet ebber ud.

Undertegnede har for mange år siden været produktchef i det hedengangne medicinalfirma Dumex, der solgte en Stesolid pakke beregnet for aflivning af mennesker. Han så salgsstatistikkerne - de stod ikke på 0. Han har oplevet sin egen mor få Stesolid-dødspakken - fordi hun bad om det - hun var 90 år med gigtsmerter og andre smerter. Og han har oplevet sin svigerfar få den.

Så det er absolut ikke nyt, at man kan ønske og få en dødsprøje i Danmark - men det er hidtil foregået diskret og i det "skjulte". Nu kan det ske i fuld åbenhed, hvis man har skrevet et *Behandlingstestamente*.

På Sundhedsstyrelsens hjemmeside kan man læse: Behandlingstestamente

I Behandlingstestamenteregisteret kan borgere registrere deres ønsker for behandling, hvis de ligger for døden og ikke selv kan give besked. Behandlingstestamentet kan fra 1. januar 2019 oprettes på Sundhed.dk af borgeren selv.

I Behandlingstestamentet kan borge- ren bestemme i 3 specifikke situationer:

- Hvis lægerne vurderer, at døden alligevel er nært forestående.
- Hvis man bliver så svært invalideret, at man ikke længere kan klare sig selv hverken fysisk og mentalt.

- Hvis man kommer i en tilstand, hvor de fysiske konsekvenser af sygdommen eller behandlingen er forbundet med meget alvorlige og stærke smerter.

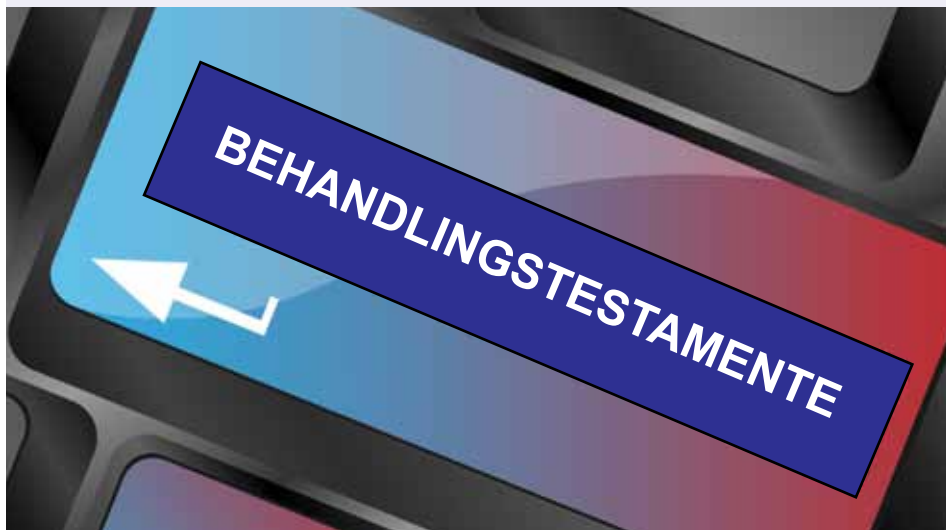
Det bliver også muligt at bestemme, at ens pårørende har det sidste ord i forhold til en beslutning om fravalg af behandling som ikke-uafvendelig døende patient. Men de pårørende får kun det sidste ord, hvis patienten udtrykkeligt har skrevet det i behandlingstestamentet.

Borgerne vil også kunne bestemme i et behandlingstestamente, at man ikke ønsker at blive behandlet med tvang efter den nye lov om anvendelse af tvang ved somatisk behandling af varigt inhabile, som trådte i kraft den 1. januar 2018, hvis man engang i fremtiden fx bliver dement og dermed varigt inhabil.

Fra Livstestamente til Behandlingstestamente

Hvis man har oprettet et Livstestamente før 1. januar 2019 vil det stadig være gældende, og borgeren kan stadig rette i det og slette Livstestamentet. Man kan selvfølgelig også vælge at udskifte Livstestamentet med et Behandlingstestamente, hvis man stadig er habil. Fra 1. januar 2019 kan man kun oprette Behandlingstestamenter. **o.v.**

Behandlingstestamentet kan oprettes på Sundhed.dk af borgeren selv.

Kronisk træthed og overaktivt immunsystem

Det vigtigste symptom ved kronisk træthedssyndrom er udtalt træthed eller udmattelse, der ikke forsvinder ved hvile eller søvn. Nogle mener at kronisk træthedssyndrom/myalgisk encephalopathi (ME), er noget, der foregår i ME-patienters sind. Andre forkaster heldigvis dette.

Mange ME-patienter fortæller, at deres symptomer startede efter en infektion.

Forskere fra King's College London konkluderer i en ny undersøgelse¹⁾, at ME udløses af et overaktivt immunsystem. En forklaring der passer som fod i hose til patienternes oplevelse af, at de er blevet syge efter en infektion.

Forskerne studerede 55 patienter med hepatitis C, som havde fået lægemiddelinterferon-alfa (IFN-a). De blev vurderet ved baseline, i løbet af 6-12 måneder med IFN-a-behandling og ved seks måneder efter behandling.

Atten patienter, der blev behandlet med IFN-a (33%) blev efterfølgende defineret som "at lide af vedvarende træthed" hvis deres træthed var højere seks måneder efter behandling end ved baseline. Patienter, der fortsatte med at udvikle vedvarende træthed, oplevede en større stigning i træthedssymptomer i løbet af de første fire uger af IFN-a, sammenlignet med patienter, der ikke gjorde.

Ergo: En overdreven reaktion fra immunforsvaret fortsætter hos nogle selvom immunudløseren (f.eks. virus) ikke længere er til stede.

Personer der allerede har et overaktivt immunrespons, er mere tilbøjelige til at udvikle ME, når de bliver udsat for en virus- eller anden infektion. ■

Reference

1) Russella, A. et al. Persistent fatigue induced by interferon-alpha: a novel, inflammation-based, proxy model of chronic fatigue syndrome. *Psychoneuroendocrinology*. 2019. 100; side 276-285.

Mænd og kvinder med en stomi der producerer mere end 1500 g i døgnet søges til et videnskabeligt forsøg

Formål:

Formålet med dette forsøg er at undersøge effekten og sikkerheden af et ikke godkendt lægemiddel hos patienter med en stomi der producerer mere end 1500g i døgnet. Lægemidlet er fremstillet i håb om at forbedre tarmens optagelse af næring og væske.

Du kan være egnet til deltagelse, hvis du:

- Har en stomi der producerer mere end 1500g i døgnet
- Ikke får ernæring eller væske tilført via en blodåre (parenteral ernæring)
- Er i alderen fra 18-80 år
- Kvinder i stand til at få børn skal anvende prævention under forsøget og i op til 60 dage efter forsøget afslutning.

Der er også andre kriterier der gør sig gældende.

Forsøgets undersøgelser og varighed:

- Alle undersøgelser finder sted på Gastroenterologisk Klinik, Rigshospitalet i København.
- Hele forsøget varer cirka 14 uger.
- Du skal behandles med et ikke godkendt lægemiddel én gang ugentligt i 4 uger.
- I forsøget er der to indlæggelser af 5 dage. Ved hver indlæggelse måler vi din kost- og væskeindtagelse samt udskillelse af urin og afføring. Ved denne måling undersøger vi hvor godt din tarm optager næring og væske (før og efter behandling med medicin).
- Udover de to indlæggelser er der 5-6 dagsbesøg på hospitalet.

Dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og dokumenterede transportudgifter i forbindelse med deltagelse i forsøget bliver kompenseret. Alle ydelser er skattepligtige.

Forud for forsøget vil du modtage mere uddybende mundtlig og skriftlig information.

Hvis du er interesseret i at vide mere, er du velkommen til at kontakte

Johanna Eliasson, læge, Ph.d.-studerende

Medicinsk Gastroenterologisk Klinik, Rigshospitalet

Blegdamsvej 9, 2100 København Ø

e-mail: johanna.sofia.justine.eliasson@regionh.dk

Telefon: 3111 1202

Forsøget er godkendt af Lægemiddelstyrelsen og Den Videnskabetiske Komité.

Dagligvarekæder får Kræftens Bekæmpelses Hæderspris for at gemme tobakken væk

Dagligvarekæderne Aldi, COOP, Lidl, REMA 1000, Salling Group samt Magasin har modtaget Kræftens Bekæmpelses Hæderspris 2019. De får prisen for at gemme tobakken væk i butikkerne og dermed gå forrest i indsatsen for at undgå, at børn og unge begynder at ryge.

De seks dagligvarekæder enten har – eller er på vej til at skjule cigaretpakker og tobak i skabe eller bag forhæng, så de ikke mere er synlige for kunderne. Magasin har valgt helt at stoppe med at sælge tobak.

Undersøgelser viser, at børn og unge er mindre tilbøjelige til at eksperimentere med rygning, når de ikke bliver udsat for synlig markedsføring af tobak i butikker. Tobak under disken betyder, at især børn og unge ikke bliver fristet af tobak. Men tiltaget støtter også voksne, der gerne vil stoppe med at ryge og begrænser impuls køb af cigaretter.

Mandag den 4. februar fik de administrerende direktører for Aldi, COOP, Lidl, REMA 1000, Salling Group og Magasin Kræftens Bekæmpelses Hæderspris 2019 overrakt af H.K.H. Kronprinsessen. Det

skete ved et arrangement i Skuespilhuset i København, som også var en markering af World Cancer Day. Helen Bernt Andersen, formand for Kræftens Bekæmpelse, begrundet valget således:

- "Dagligvarekæderne har valgt at tage ansvar og gå forrest i en fælles indsats for at skabe et samfund, hvor børn og unge ikke begynder at ryge. Hvert år dør næsten 13.600 mennesker i Danmark på grund af rygning, og de fleste af dem tændte den første cigaret, da de var unge. Supermarkeds-kæderne har valgt at sætte hensynet til børn og unge højere end risikoen for at miste kunder", siger Helen Bernt Andersen. Tobakssalget falder

Og butikkerne kan mærke det. I starten af dette år udsendte Salling Group en meddelelse om, at dagligvarekæderne Netto,

H.K.H. Kronprinsesse Mary med formand i Kræftens Bekæmpelse, Helen Bernt Andersen, og de stolte hæderpris-modtagere. Foto: Tomas Bertelsen.

Føtex og Bilka, der skjulte tobakken sidste år, solgte en mio. pakker cigaretter færre i 2018 end året før. Nedgangen i tobakssalget var størst i butikker kendetegnet ved mange unge kunder, har Salling Group fortalt.

- "Dagligvarekæderne har handlet, mens politikerne tøver. Nu har vi brug for lovgivning, der sikrer, at alle andre butikker også skal skjule tobakken. Og vi har brug for en national plan mod tobak, der også indeholder andre tiltag – herunder det aller mest effektive redskab: højere priser", siger Helen Bernt Andersen. ■

NYT FRA LOKALFORENINGERNE

COPA København/Frederiksberg

Lokalformand: Svend Larsen, Brandstrupvej 99, 2610 Rødovre
Tlf.: 2057 6809 E-mail: copakbh@gmail.com

[Siden sidst](#)

Et godt 2018

Det har været et godt år: Nogle har været på sommertur med foreningen og nogle på weekend tur.

Vores lokalforening har besøgt Carlsberg og holdt julefrokost på Bakken.

[Kommende arrangement](#)

Generalforsamling 26. marts 2019 kl. 17.30

Nu skal der være generalforsamling i henhold til vedtægterne, og hvis I synes I gerne vil høre, hvad der sker i det nye år eller have indflydelse på det, så mød op. Bestyrelsen er villig til genvalg, men vi kunne godt bruge nogle nye kvikke hoveder.

Det er den 26. marts kl. 17.30. Vi har lånt et lokale i **Ålholm kirke, Bramslykkevej 18 A, 2500 Valby**. Der er tæt på tog eller bus.

Alle er velkomne til generalforsamlingen uden tilmelding, men da vi serverer lidt at spise, bedes I - hvis I vil spise med - melde jer til hos Svend Larsen på tlf. 2057 6809 **senest den 24. marts.**

P.b.v. Hjordis Mikkelsen

COPA Storkøbenhavn

Lokalformand: Gethe Jacobsen, Topasvej 35, 2730 Herlev
Tlf.: 4095 0953 E-mail: copa.stkb@gmail.com

Når du får dette blad har vi lige haft generalforsamling (2. marts) med nyvalg til bestyrelsen. Så hold øje med hjemmesiden.

[Kommende arrangement](#)

Forårs bustur til Gavnø søndag d. 12. maj

Forårs bustur til Gavnø, hvor vi skal nyde alle tulipanerne, søndag den 12. maj (mors dag)

Vi starter fra **Herlev Station kl 9** og kører så til Gavnø.

Først få vi en rundvisning med guide på slottet (kl 11), hvorefter vi skal spise 3 stykker smørrebrød i cafeen (drikkevarer for egen regning) kl. 12.15.

Dagen slutter med, at vi på egen hånd kan gå og nyde alle tulipanerne. Hjemkomst til Herlev Station kl. ca. 16.30.

Pris for medlemmer kr. 200 og ikke medlemmer kr. 350.

Tilmelding til Gethe **senest 26. april** på tlf. 4095 0953 eller på e-mail copa.stkb@gmail.com.

Betaling på konto 2275 0747337721.

Husk at følge med på vores hjemmeside

www.copa.dk

(klik mød andre, lokalforeninger, Storkøbenhavn)

Mød en stomiopereret

1. tirsdag i måneden på Herlev Hospital

Der kan opstå mange spørgsmål, når man har stomi. Kom og mød en stomiopereret fra COPA på Herlev Hospital 13. etage den

1. tirsdag i hver måned fra kl. 17.00 til 19.00.

[Kommende arrangement](#)

Efterårs bustur lørdag d. 5. oktober

Som nævnt i sidste blad laver vi en tur til Sprogø. Man skal kunne gå, altså desværre ikke en tur for rollator. Vi kører i bus til Korsør, hvor vi først skal spise frokost med udsigt over broen, hvorefter vi bruger 3 timer på øen før bussen kører tilbage.

Nærmere med pris og tilmelding i et senere blad, men reserver datoen nu.

Har I forslag til aktiviteter så ring eller skriv til formanden. Skal det være en aktivitet i weekenden eller kan det være en hverdag? Var det ikke noget med at hjælpe ved rådgivningen den 1. tirsdag i hver måned? Du binder dig ikke til at komme hver gang.

P.b.v. Gethe Jacobsen

COPA Bornholm

Lokalformand: Inge Skovgaard Petersen,
Storegade 15 D, 3700 Rønne
Tlf.: 3028 6530
ingeskovgaard@live.dk

[Siden sidst](#)

Generalforsamling i god ro og orden

Ved generalforsamlingen 9. februar var der 26 fremmødte. I bestyrelsen ønskede Jytte Jepsen ikke genvalg. Nyvalgt i en ellers uændret bestyrelse: Carsten Kjøller. En stor tak til Jytte for det arbejde hun har lagt, og et velkommen til Carsten.

P.b.v. Inge Skovgaard P.

COPA BORNHOLM AKTIVITETSLISTE 2019

(Tilmelding Inge: tlf. 3028 6530; Frank: tlf. 2324 1817)

Uge	Dato/kl.	Emne	Sted	Tilmelding senest	Deltager betaling
6	lørdag 09/02 kl. 13.00	Generalforsamling. Efter generalforsamlingen serveres guleærter m. tilbehør.	Sagahuset, Rønne	Ønsker man at spise: 04/02	Nej
14	onsdag 03/04 kl. 19.00	Medlemsmøde, hvor vi prøver at få Laila Linden til at orientere om sundhedsreformen og den betydning for os og Bornholm.	Sagahuset, Rønne	31/03	Nej
24	fredag 24/06 kl. 14.00	Minigolf (COPA fødselsdag). Vi i mødes på ”Bornholmerbanen med de 18 huller. Efter spillet er der hygge med medbragt kaffe.	Østerlars	11/06	Ja - 75,- kr.
31	lørdag 03/08 kl. 14.00	Petanque og Grill. På en forhåbentlig solrig dag mødes vi på Aarsdale Petanquebaner, hvor vi spiller og drikker medbragt kaffe. Efter spillet er der tændt op i grillen, hvor du/I griller jeres egen mad.	Årsdale	01/08	Medbring kød til grill. COPA giver drikke og salat.
37	onsdag 11/09 kl. 19.00	Medlemsmøde. – Forhåbentlig besøg af en leverandør, der vil tage turen til Bornholm for at orientere og vise os om det nyeste på stomiområdet.	Sagahuset, Rønne	08/09	Nej
44	lørdag 02/11 kl. 17.00	Så er der tid for Mortenssand og Pakkespil Du/I bedes medbringe en pakke til ca. 30 kr. Vi spiser først og bagefter spiller vi.	Sagahuset, Rønne	25/10	Ja - 125,- kr.

COPA Frederiksborg

Lokalformand: Gisela Schjøtt, Birkemosevej 30, 3550 Slangerup
Tlf.: 4733 4434 schjoett@webspeed.dk

Dødsfald

Vores revisor gennem mange år, Mikael Blak, er desværre afgået ved døden i december 2018, efter længere tids sygdom. Mikael var tidligere også bestyrelsesmedlem. Han vil blive savnet i lokalforeningen.
Vore tanker og medfølelse går til de efterladte.

Kommende arrangement

Ny lokalformand skal vælges

Generalforsamling lørdag den 16. marts 2019 kl. 13.00-17.00.

Frederiksborg Lokalforening afholder generalforsamling lørdag den 16. marts 2019 fra kl. 13.00 til kl. 17.00. Hvis man ønsker at deltage i spisningen, er tilmelding nødvendig. Ligesom de andre år, er lokalforeningen sponsor for frokosten, der består af smørrebrød. Hvis man ikke ønsker at deltage i frokosten, kan man bare møde op kl. 14.00, hvor selve generalforsamlingen begynder.

Adressen er: **Frederiksborg Sognegård,
Frederiksværksgade 2 B, 3400 Hillerød.**

Kl. 14.00 Generalforsamling. Generalforsamlingen afholdes i overensstemmelse med vedtægternes § 18, stk. 4. og er kun for medlemmer af Frederiksborg Lokalforening. Som det fremgår af dagsordenen skal der bl. a. vælges ny lokalformand. Efter 20 år som formand, ønsker Gisela ikke genvalg. Betingelse for den nye formand er, at vedkommende skal have stomi, pouch eller lignende. Der er ikke sådanne krav til de øvrige bestyrelsesmedlemmer.

Dagsorden:

1. Valg af dirigent.
2. Valg af referent.
3. Valg af stemmetællere.
4. Formanden fremlægger årsberetning.
5. Kassereren fremlægger revideret regnskab.
6. Aktiviteter for det kommende år (der modtages gerne nye forslag).
7. Behandling af indkomne forslag. Forslag skal være bestyrelsen i hænde senest den 2. marts.
8. Valg til bestyrelsen.
 - a. Valg af formand for 2 år. Gisela ønsker ikke genvalg.
 - b. Valg af bestyrelsesmedlem for 2 år. Karna ønsker ikke genvalg.
 - c. Valg af bestyrelsesmedlem for 2 år. Michael villig til genvalg.
 - d. Valg revisor for 1 år.
 - e. Valg af revisorsuppleant for 1 år.
9. Eventuelt.

Afslutning.

Tilmelding til spisning senest fredag den 8. marts 2019 til Karna Jørgensen på tlf. 47 17 46 58 eller til Michael Petersen på tlf. 31 13 05 47 eller til Gisela på tlf. 47 33 44 34 eller på mail schjoett@webspeed.dk.

P. b. v. Gisela Schjøtt

COPA Roskilde / Køge

Fungerende lokalformand: Ea Jensen, Fyrrevej 33, 4632 Bjæverskov
Tlf. 5687 1371 E-mail: Eajensen1303@gmail.com Hjemmeside: <https://copa.dk/roskilde-koege/>
Tilmelding arrangement: roskildekoege@copa.dk

Kommende arrangement

Langeland fra 3/7 til 4/7-2019

Bagenkop Kro.

Opsamling:

Hyrdehøj	Greve Svømmehal	Ølby Station
9:00	9:30	10:00

Efter opsamling køre bussen mod Fyn, hvor vi på Cafe CLARK'S i Nyborg skal nyde en dejlig brunch.

Fra Nyborg køre vi mod Tåsinge for at besøge Landet Kirke,

som er indviet til Sct. Jørgens (de spedalskes helgen), hvor Elvira Madigan bl.a. er begravet den 27. juli 1889. Fra Kirken kører bussen mod Bagenkop Kro hvor der serveres kaffe og kage fra kl. 15:00.

Herefter er det tid på egen hånd frem til kl. 18:00 hvor der serveres aftenmenu på kroen som består af en fiskebuffet, hvis man ikke er til fisk kan der også serveres en stegeret.

Efter morgenmad på dag to køre vi til Svendborg hvor

der er en rundtur i Demensbyen, herefter køre bussen mod Sjælland hvor turen afsluttes med en frokost på Bælt'Stedet Madhus.

Pris for denne tur er:

Medlemmer: 700 kr. Ikke medlemmer: 1400 kr.

Tillæg for eneværelse:

Medlemmer: 100 kr. / Ikke medlemmer: 200 kr.

Bindende tilmelding samt indbetaling på

konto 9570 0012337078 skal være modtaget **senest**

mandag den 3. juni på mail til: roskildekoge@copa.dk eller til Ea Jensen på tlf. 56 87 13 71 med oplysning om: Navne, medlems nummer og telefonnummer på deltager, samt valg af dobbelt eller enkeltværelse, og hvor man stiger på bussen.

OBS! Turen er ikke egnet til kørestolsbruger

Undersøg om du evt. har en rejseforsikring der dækker hvis du har tilmeldt dig turen og mindre end 4 uger inden afrejsen bliver forhindret på grund af sygdom i at deltage på denne 2 dages tur.

P.b.v. Jørgen Jensen

Demensbyen - Bryghuset, Svendborg.

COPA Roskilde / Køge aktivitetsliste

Dato

3.-4. juli

Dato i næste blad

21. november

Aktivitet

2 dages sommertur til Langeland.

Bowling i Roskilde Bowling Center til efteråret.

Julefrokost på Hotel Niels Juel i Køge.

Velvære og komfort til dit brok

Hverdagen bliver bedre og mere normal med en brok-bandage fra ETO Garments. Bandagen bliver syet specielt ud fra dine mål og det sikrer maksimal funktionalitet og den bedste pasform.

- Brokbukser og -bodystockings, heldragter og veste
- Brokbælter og lyske-brokbælter
- Perinealbrok-bandager

**Ring og hør nærmere
på tlf. 64 46 13 30**

Lyskebrok-bælter
til højre, venstre
og dobbeltsidet
lyskebrok

Care
the right way
for a better day

- Individuel pasform
- Større frihed
- Forbedret livskvalitet
- Åndbart materiale
- Effektiv støtte
- Produceret efter dine specialmål
- Hurtig levering
- Produceret i Danmark

etogarments

eto-garments.com

Eto Garments ApS • Bredgade 16, 5592 Ejby • 64 46 13 30
sales@eto-garments.com • eto-garments.com

COPA Vestsjælland

Lokalformand: Eddy Tersløse, Rolighedsvej 19, 4571 Grevinge
Tlf.: 6063 0747 E-mail: e.t@mail123.dk

Kære medlemmer

Vi har afholdt et arrangement i Nr. Asmindrup forsamlingshus, onsdag den. 30. januar 2019, hvor lokalafdelingen havde fået ernæringsterapeut Dorthe Knudsen til at komme og fortælle, hvilke påvirkninger, den mad vi spiser, kan have på mennesker generelt og ikke mindst på de mennesker der har stomi.

Dorthe fortalte bl.a. om, hvad der sker når vi indtager de forskellige fødevarer og hvilken indflydelse det har på vores levende organismer i kroppen. Dorthe havde taget en del slides med som hun præsenterede, så vi kunne se hvordan vores indre se ud og hvilken påvirkninger der sker, hvis ikke de får de ting der er nødvendig for, at kroppen kan fungere optimalt. Dorthe viste også, hvad der sker, hvis kroppen ikke for tilført de ting der er nødvendige for, at kunne fungere optimalt. Det var en helt fantastisk aften og utrolig spændende at komme så dybt ind i hvordan kroppen fungerer, og hvad vi selv kan gøre for at passe godt på den og ikke mindst for mennesker, der har fået kemo og stomi.

Bestyrelsen var enig om, at det ikke var sidste gang og arrangementudvalget er i gang med at planlægge et arrangement, som vil blive i Ringsted.

Beskrivelse af Dorthe Knudsen

Dorthe er uddannet sygeplejerske i 1987, ernæringsterapeut i 2004 og lærer i 2012 m.fl. Dorthes fokusområde, overfølsomheder og morfinpeptider har været i Dorthes fokus siden år 2000. Dorthe har derfor mange erfaringer med, at lave mad uden gluten, mælk og natskygge. Dette både hverdagsmad og til fest og fødselsdag.

Dødsfald

Det er med stor, stor sorg, at lokalforeningen fik besked om, at vores revisor var sovet stille ind. Tage var et stort plus for vores lokalforening og derfor et stort tab, vi her har mistet. Du vil være savnet for dit gode humør og ikke mindst din skarphed, hvad angår lokalforeningens regnskab.

*Vore tanker går til hans hustru og familie.
Æret være hans minde.*

Kommende arrangement

Sommertur til M/S Museet for Søfart i Helsingør

Sommerturen går til M/S Museet for Søfart i Helsingør. Vi kører i bus fra **Bauhaus i Holbæk fredag d. 30. august 2019 kl. 9.00**

Vi starter med en guidet rundvisning, vi kommer med på en rejse igennem 400 år søfartshistorie. Mød sømanden, sømandskonen, havnens brogede eksistenser, maskinarbejderen, opfinderen, navigatøren, de druknede, krigssejleren, købmanden, forbrugeren og mange flere. Rejs med ud på de syv have, til fremmede kyster og eksotiske varer og dyk ned i de mange fascinerende historier, der knytter sig til søfarten. Når vi slutter, går vi få meter fra museet til der, hvor vi skal have noget godt at spise.

Når vi har spist, er der mulighed for at gå en tur i Helsingør by.

Pris, minus drikkevarer er: 125 kr. for medlemmer; ikke medlemmer 200 kr. **Tilmelding skal ske senest 19. august 2019.**

Tilmelding skal ske til:

Jan Nielsen på tlf. 29 45 40 08 eller pr. mail jannielsen1947@gmail.com

Vinni Tersløse på tlf. 71 78 42 50 eller pr. mail morsrodolfo@gmail.com

Der vil være kaffe og te på vej hjem som lokalforeningen står for, vores bager Jan serverer nok et eller andet godt.

P.b.v. Eddy Tersløse

Kommende arrangement

Generalforsamling 21. marts

Generalforsamling torsdag d. 21. marts 2019 kl. 13 i Vommevad Forsamlingshus, Søstrupvej 82, 4420 Regstrup.

Efter vi har spist, har vi har inviteret en ekspert som vil fortælle hvad det er der sker, når man har været igennem kemo-/strålebehandlinger.

Alle reagerer forskelligt og man kan ikke på forhånd sige, hvem der vil få hvilke bivirkninger. Der er mulighed for, at få et indblik i, hvad det er der sker og hvorfor man har gener. Der er også mulighed for at stille spørgsmål og få svar på ens egne problematikker, hvis man har problemer efter disse behandlinger.

Hvis man ikke ønsker at stille sit spørgsmål åbent, er der mulighed for at tale med eksperten alene.

Herefter går vi over til afvikling af generalforsamlingen.

Dagsorden:

1. Valg af dirigent. 2. Valg af referent. 3. Godkendelse af dagsorden. 4. Optælling af stemmeberettigede. 5. Valg af stemmetællere. 6. Formandens beretning. 7. Regnskab og budget til godkendelse. 8. Aktivitetsplan for det kommende år. 9. Indkommende forslag. Senest 8 dage før til formanden. 10. Valg til bestyrelsen ifølge COPAs vedtægter.
 - 10 a Valg af 2 bestyrelsesmedlemmer for 2 år
 - 10 b Valg af revisor for 1 år.
 - 10 c Valg af revisor suppleant for 1 år.
11. Eventuelt.

Tilmelding til forplejning skal ske senest torsdag den 14. marts 2019:

Jan Nielsen på tlf. 29 45 40 08

eller pr. mail jannielsen1947@gmail.com

Vinni Tersløse på tlf. 71 78 42 50

eller pr. mail morsrodolfo@gmail.com

Kommende arrangement

Medlemsmøde 24. oktober

Lokalforeningen afholder medlemsmøde i Vig Forsamlingshus torsdag d. 24. oktober 2019.

Tilmelding senest mandag d. 14. oktober 2019.

Yderlig information kommer senere.

Kommende arrangement

Julefrokost 17. november

Lokalforeningens julefrokost i Vommevad Forsamlingshus bliver søndag d. 17. november 2019 kl. 13.

Yderlig information kommer senere.

P.b.v. Eddy Tersløse

COPA Storstrøm / Lolland / Falster

Konstitueret lokalformand: Alice Døssing, Skelbyvej 100, 4171 Glumsø
Tlf.: 5764 7186 / 2578 7186 E-mail: alice.doessing@gmail.com

Kommende arrangement

Vigtigt - husk at tilmelde dig gratis frokost på generalforsamlingen

COPA Storstrøm/Lolland/Falster afholder generalforsamling

lørdag den 23. marts 2019 kl 12.00 på

restaurant KIKKO, Vendsysselvej 9, 4800 Nykøbing F.

P-pladser næsten uden for døren, handicap venlig.

Der startes med frokost (gratis), herefter begynder vi med foredrag af Kirstine Hardams stomiterapeut Heidi Skydsgaard, som fortæller om sidste nyt. Når det er overstået, begynder generalforsamlingen kl. ca. 13.45.

Alle medlemmer kan komme til generalforsamlingen uden tilmelding, men vil man have gratis frokost er der **tilmelding** til denne - **snarest muligt**:
mail. alice.doessing@gmail.com eller tlf. 25787186 / 57647186.

Dagsorden

1. Valg af dirigent
2. Valg af stemmetællere
3. Bestyrelsens beretning
5. Fremlæggelse af regnskab
6. Indkomne forslag, senest 8 dage før
7. Valg til bestyrelsen;
på valg er
Formand: forslag: Alice Døssing, er villig til valg
Bestyrelsesmedlem John H. Thomsen, ønsker ikke genvalg
Eva Korsholm, Saxkøbing, (ny) stiller op
8. Valg af revisor Nina Jensen – modtager genvalg
9. Valg af revisorsuppleant
10. Valg af suppleanter. Emner modtages.
11. Evt.

Der afsluttes med kaffe og kage.

Opråb til alle medlemmer i Lokalforeningen COPA, Storstrøm-Lolland-Falster

Det lyder måske lidt voldsomt at kalde det et opråb, men bestyrelse og jeg kunne godt tænke os, at høre hvad der skal til, for at få flere af jer ud og opleve noget i løbet af året; skovture, museumsture, foredrag samt hyggeligt samvær med god mad, og meget mere.

Derfor vil vi gerne have en tilbagemelding fra jer, hvad der interesserer jer. Det kan I så fremføre på generalforsamlingen. Vi er godt klar over, at der er store afstande for vores medlemmer, men der kunne være mulighed for samkørsel eller bus til diverse ture, mod en beskedent egenbetaling. Det vil vi også gerne høre jeres mening om.

Derfor er det vigtigt, at I møder op til generalforsamlingen og fortæller hvad det er der interesserer jer.

Og husk der er gratis frokost, men I skal tilmelde jer frokosten. (Alle medlemmer kan møde op til generalforsamling uden tilmelding, hvis *ikke* man vil spise med).

Håber vi ses!!!!

P.b.v. Alice Døssing

Fagligt Selskab for sygeplejersker i stomplejen

På hjemmesiden www.dsr.dk/fs22 kan du finde en opdateret oversigt over alle stomiklinikker i Danmark.

Kontaktperson til COPA er
Gerd Friis Bille gerd.friis.bille.01@regionh.dk

COPA Fyn

Lokalformand: Poul Erik Andersen, Mullerupvænget 12, 5230 Odense M
Tlf.: 6615 8512 / 3011 4296 E-mail: ipea@webspeed.dk

Kommende arrangement

Modeopvisning den 9. maj kl. 18.00

Torsdag, den 9. maj 2019 kl. 18.00 gentager vi succesen med en modeopvisning i Hjalles Forsamlingshus.

Arrangementet starter med en let anretning hvorefter en vel-oplagt bestyrelse vil gå catwalk med tøj fra Bentes Tøjhus og Kirstine Hardam.

I skrivende stund arbejder vi på at få andre leverandører med også.

Pris pr. deltager er 80 kr. som bedes indbetalt ved tilmelding til konto 1551 4353247077

Af hensyn til forplejning er der **tilmelding senest den 3. maj**. til ninipedersen@hotmail.com el. tlf. 5115 6503

Siden sidst

Bestyrelsen COPA Fyn

COPA Fyn holdt generalforsamling søndag den 10. februar 2019.

Bestyrelsen ser sådan ud:

Formand:	Poul E. Andersen
Næstformand:	Jørgen Rasmussen.
Kasserer:	Nini Pedersen.
Sekretær:	Kirsten Kristiansen.
Bestyrelsesmedl.:	Tina Poulsen.
Bestyrelsessuppl.:	Bo Smidt.
Revisor:	Tonnie Hansen.
Revisorsuppl.:	Vagn Madsen.

P.b.v. Poul Erik Andersen

COPA Sønderjylland

Lokalformand: Christa Jensen, Korshøj 5, Asserballe, 6440 Augustenborg
Tlf.: 7447 3370 E-mail: kajchrista@hotmail.com

Kommende arrangement

Husk

- generalforsamling 8. marts kl. 13.00

Generalforsamling i stomiforeningen fredag d. 8. marts 2019 kl. 13.00 på Røde-Kro.

Dagsorden findes i Copa-bladet fra januar/februar.

*P.b.v.
Christa Jensen*

Åben rådgivning 2018 Sygehus Sønderjylland, Aabenraa Mød en COPA-rådgiver

Der vil være en rådgiver til stede.

Mandag d. 1. april	kl. 10.00 til 12.30
Mandag d. 3. juni	kl. 10.00 til 12.30
Mandag d. 5. august	kl. 10.00 til 12.30
Mandag d. 7. oktober	kl. 10.00 til 12.30
Mandag d. 2. december	kl. 10.00 til 12.30

Uden for denne tid vil der altid være mulighed for at ringe til:

Lokalformand Christa Jensen tlf. 7447 3370
Sekretariatsleder Jørgen Jensen tlf. 5767 3525.

Anne Lise Hansen tlf. 2961 2776 • achansen@webspeed.dk

COPA Midt-/Vestjylland

Lokalformand:
Elin Bødker,
Granbakken 11 A, 7500 Holstebro
Tlf.: 4019 0160 E-mail: elin@os.dk

Kommende arrangementer COPA Midt-/Vestjylland: Kontakt venligst lokalformanden.

COPA Sydvestjylland

Lokalformand:
Anette Larsen,
Bryndumvej 200, Bryndum, 6715 Esbjerg N
Tlf.: 2785 5978 (bedst hverdage efter kl. 14.00).
E-mail: s.a@bbsyd.dk

Kommende arrangement

Generalforsamling 27. marts

Generalforsamling afholdes onsdag den 27. marts kl 18.30 Sædding Center Bibliotek (mødestedet). Invitation udsendes særskilt.

P.b.v. Anette Larsen

COPA Sydøstjylland

Lokalformand: Hanne Westergaard, Konsul Jensensgade 16, 2.th., 8700 Horsens
Tlf.: 2078 0300 E-mail: h.westergaard@stofanet.dk

Åben rådgivning på Regionshospitalet Horsens, Horsens Sygehus Mød en COPA-rådgiver

Åben rådgivning på Horsens Sygehus den 2. torsdag i måneden fra kl.15.00 til kl.17.00. Vi findes i dagligstuen på P4.

[Kommende arrangement](#)

Generalforsamling 16. marts 2019 kl. 11.00

På generalforsamlingen den 23. november 2018 blev det besluttet, at vi fremover afholder vores generalforsamling om foråret. Dette er i lighed med de øvrige lokalforeninger. Det betyder også, at vores regnskab kan følge kalenderåret. For at følge vedtægterne indkalder vi derfor til generalforsamling den 16. marts kl. 11.00.

Det kommer til at foregå i

Fagforeningshuset, Vesterballevej 3a, 3000 Fredericia.

Dagsorden i henhold til vedtægterne.

Af hensyn til efterfølgende spisning bedes der tilmeldes - hvis man ønsker at spise med - **straks** til Hanne Westergaard mail:

h.westergaard@stofanet.dk eller tlf. 2078 0300.

[Kommende arrangement](#)

Sommerudflugt 1. juni

Sommerudflugt; sæt kryds i kalenderen den 01. juni 2019.

Vi skal opleve den fynske luft, vi tager til Humlemagasinet i Harndrup. Her er stof til en masse oplevelser:

- Historisk udstilling om Frederik den 7. og Grevinde Danner
- Haver
- Historisk dukkemuseum
- Sigfred Pedersen museum
- Humlemuseum
- Butik og Cafe.

Vi starter fra Horsens Banegård kl. 8.00

Hedensted ved servicestationen kl. 8.20

Vejle ved banen kl. 8.30

Fredericia ved banen kl. 9.30

Kolding ved banen kl. 9.45

Der bliver et stop i Middelfart, hvor vi vil nyde en kop kaffe/te og rundstykker og en lille en til halsen.

Kl. 11.00 er vi ved Humlemagasinet. Her vil der være en introduktion til, hvad vi kan opleve her.

Kl. ca. 12.00 vil der være frokost i form af mad som foreningen medbringer

Kl. 15.00 er der kaffe og lagkage og kl. 16.00 starter hjemturen.

Pris for hele herligheden er:

200 kr for medlemmer og 350 kr. for ikke medlemmer

Tilmelding til: Hanne Westergaard på

mail h.westergaard@stofanet.dk eller tlf. 2078 0300.

Vi glæder os til at se dig og sammen få en dejlig oplevelse.

[Kommende arrangement](#)

Informationsdag i Fredericia 11. april

I samarbejde med Coloplast bliver der afholdt en informationsdag i Fredericia den 11 april. Repræsentanter fra Coloplast og COPA vil være tilstede. Der vil være en stomisygeplejerske og fra COPA rådgivere og bestyrelsesmedlemmer.

I vil alle modtage et brev fra COPA om dette arrangement.

P.b.v. Hanne Westergaard

COPA Gl. Viborg amt

Lokalformand:
Hans Breiner Henriksen, Fennebakken 9, 8800 Viborg.
Tlf.: 4070 0028 mail: sysohans@youmail.dk

Yderligere kontaktperson:
Povl Jørgensen, Baldersvej 17A, 7800 Skive. Tlf.: 2481 2966 mail: lipo@youmail.dk

Kommende arrangementer COPA G. Viborg amt: Kontakt venligst lokalformanden.

COPA Familær Adenomatøs Polypose

Gruppens repræsentant
og kontaktperson Vestdanmark:

Susanne Jakobsen,

Elsdyrvej 15, Strandhuse 6000 Kolding

Tlf.: 2165 9460 E-mail: FAP.COPA@gmail.com

Kommende arrangementer COPA Familær Adenomatøs Polypose: Kontakt venligst Susanne Jakobsen.

COPA Aarhus

Lokalformand: Gitte Heide, Engdraget 29A, 8381 Tilst
Tlf.: 2778 2894 (bedst efter kl. 16.30) E-mail: copa_aarhus@icloud.com

Stomiposer til Ukraine

OBS: Ved alle arrangementer i Aarhus lokalforening er der mulighed for at medbringe "overskudsposer" og aflevere dem til bestyrelsen. Vi vil samle dem sammen og sørge for, at de kommer til Ukraine, hvor der er hårdt brug for dem.

Randersgruppen

Hvidsten Kro 26. marts

Tirsdag den 26. marts kl. 18.30 mødes vi på **Reberbanevej 12 st. th.** Vi samles i bilerne og kører til Hvidsten Kro, hvor vi skal se museet. Bagefter skal vi have kaffe/te og kage i restauranten. Betaling 25 kr.

Husk tilmelding til Kirsten Gjørup Hansen kirsten.gjorup.hansen@gmail.com eller tlf. 22 16 21 40.

Kirsten Gjørup Hansen

Kommende arrangement

Generalforsamling 20. marts kl. 17.30

Der afholdes generalforsamling den 20. marts 2019 kl. 17.30 på adressen

Huset Trøjborg lokale 1.4, Kirkegårdsvej 53, 8000 Aarhus C.

Generalforsamlingen er også indkaldt i Copa-bladet januar, men er også medtaget i dette blad, da der er nogle tilføjelser til programmet efter generalforsamlingen. *Dagsorden:*

- Valg af dirigent
- Bestyrelsens beretning
- Kassereren aflægger regnskab
- Aktivitetsplan
- Behandling af indkomne forslag
- Valg af 2 bestyrelsesmedlemmer
- Valg af suppleanter
- Valg af revisor og revisorsuppleant
- Eventuelt.

Aftenens program er

KL. 17.30: Generalforsamling.

Ca. 18.15: Foreningen er vært ved et lettere traktement.

Ca. 19.00: Indlæg fra One Med, som er Aarhus Kommunes leverandør af stomiprodukter.

Herefter serveres kaffe, og der vil være et indlæg fra Focuscare, som præsenterer deres nyeste produkter.

Du har som medlem ret til at møde op på generalforsamlingen og gøre din indflydelse gældende, men hvis du ønsker at deltage i spisningen efter generalforsamlingen, beder vi om din **tilmelding senest den 13.3.2016** på mail til lokalforeningens formand Gitte Heide på:

copa_aarhus@icloud.dk eller telefon 2778 2894 efter kl. 17.

P.b.v. Gitte Heide

Kommende arrangement

Sommerudflugt til Randers Regnskov

Sæt allerede nu kryds i kalenderen **lørdag den 15. juni.**

Vi skal besøge Randers Regnskov og Danmarksparken.

Det koster 150 kr. inkl. mad, vi kører selv.

Der kommer mere om tilmelding og detaljer i næste blad.

P.b.v. John Noer

COPA Rådgivning i Aarhus

Hvis du lige er blevet stomiopereret, er pårørende, eller hvis du skal opereres i nærmeste fremtid, kan der være mange spørgsmål, der trænger sig på, så som.

- Kan jeg leve et normalt liv som før jeg blev opereret?
- Hvad kan jeg spise?
- Kan jeg rejse når jeg har stomi?
- Hvordan træner jeg min krop/mavemuskler?
- Kan jeg dyrke sport eller gå i svømmehal?

Har du behov for at tale med en, der har levet med stomi (eller Pauch) i mange år, er der mulighed for dette, blot du kontakte COPA Aarhus rådgivning på tlf. nr. 61 27 21 25. Helst mellem kl. 17 og 18. Hvis telefonen ikke bliver taget så læg en besked og du bliver kontaktet af en rådgiver fra COPA.

Du kan også kontakte sekretariatet på tlf. nr. 57 67 35 25.

Telefontider: Man-tirs-ons-tors: kl. 10-14, fredag 10-13.

P.b.v. Gitte Heide

Kommende arrangement

Svømmeaften

COPA inviterer dig til SVØMMEAFTEN torsdag d. 28. marts.

Foråret står på spring og sommeren venter, så NU skal vi da have luftet

badetøjet og pudset svømmebrillerne igen.

Vi mødes torsdag d. 28. marts kl. 18.00 ved billetlugen til Aarhus svømmebad "Spanien", Aarhus midtby, ved rutebilstationen.

I skrivende stund her sidst i januar, læser jeg på svømmebadets hjemmeside, at badet åbner igen til januar, det er dog ikke åbnet endnu, men fortvivl ikke vi finder nemt et andet svømmested i tilfælde af "Spanien" stadig ikke er klar sidst i marts, og her vil blive mulighed for samkørsel. Dette vil du få nærmere besked om ved tilmelding

Vi vil nyde en dejlig "rørende" svømmetur eller blot flyde rundt i vandet og føle os fjerlette (du skal ikke nødvendigvis kunne svømme). Vi har mulighed for at nyde massage ved vandtryk, spabad og sauna, så du forstår nok det er et tilbud værd at tage imod. Vi kan frit vælge de af mulighederne vi har lyst til (eller dem alle), men en tur i bassinet skal vi dog.

Du kan trygt tilmelde dig, der er altid COPA-rådgivere med i omklædningsrummet og i vandet.

På grund af begrænset deltagerantal, går vi efter "først til mølle" princippet, så skynd dig at tilmelde dig, - dog har 1. gangs og nyoprederede medlemmer første prioritet.

Også denne gang håber vi på nye ansigter til vores populære svømmeaften, du skal være MEGET VELKOMMEN.

Atter er COPA gavmild med et godt tilbud: Indgangsbilletten til svømmehallen er GRATIS, og COPA giver et væsentlig tilskud til de af svømmerne der efterfølgende ønsker at gå med på re-

staurant / spisested hvor vi nyder god mad og et glas vin / vand, medens vi puster ud i muntert samvær med ligestillede.

Benyt dig af denne enestående chance til at være sammen med ligestillede, både i omklædningsrummet, vandet og efterfølgende hyggeligt samvær, hvor stomi ikke er tabu og du frit kan spørge, kommentere, få og / eller komme med et godt råd.

Der er en lille egenbetaling til spisning på 50,00 kr. for medlemmer / støttemedlemmer

Tilmelding gerne nu men **senest d. 22. marts** til :
Mariann Hvid Olesen tlf. 20193449.

Svømmehilsen Mariann Hvid Olesen

Urostomigruppen

Gruppens repræsentant og gruppens kontaktperson:
Anne Lise Hansen, Gåskærgade 17 B, 1.tv., 6100 Haderslev
Tlf.: 2961 2776 E-mail: achansen@webspeed.dk

Kommende arrangementer Urostomigruppen: Kontakt venligst Anne Lise Hansen.

COPA Ungdom

Gruppens repræsentant og gruppens kontaktperson:
Ida Engblom, Stærevej 16, 1.tv., 2400 København NV
Tlf.: 5136 3063 E-mail: ida.j.engblom@gmail.com

Kommende arrangementer COPA Ungdom: Kontakt venligst Ida Engblom.

STOMOCUR

Roland Healthcare

Individuelt
tilpasset

Giver **bedre**
løsninger

STOMOCUR
Kvalitet

Nyt blødt
CONVEX
System

COLO,
ILEO &
URO

Kontakt os for rådgivning og få tilsendt prøver

Roland Healthcare ApS

Tel: +45 4814 2080 Mail: info@roland1.dk

Hvidehusvej 34 3450 Allerød www.rolandhealthcare.dk

COPA Nordjylland

Lokalformand:
Bjarne Baarup, Vester Altan 42, 9500 Hobro
Tlf.: 2143 3018 bjarnebaarup@gmail.com

Kommende arrangement

Generalforsamling

Generalforsamling søndag den 7. april 2019 kl. 10.00

Der indkaldes til ordinær generalforsamling i lokalforeningen COPA Nordjylland søndag den 7. april 2019 kl. 10:00 på **Motel Europa, Hobrovej 890, Ellidshøj, 9230 Svenstrup**. Bus 52 kører fra Aalborg Rutebilstation. Skulle der være nogen, der har brug for transport, er I velkommen til at kontakte en fra bestyrelsen. Tlfnr. står på COPA, Nordjyllands hjemmeside.

Dagsorden:

1. Valg af dirigent.
2. Formanden aflægger beretning til godkendelse.
3. Kassereren forelægger lokalforeningens reviderede regnskab for kalenderåret 2018 til godkendelse.
4. Bestyrelsen fremlægger aktivitetsplan for det kommende år.
5. Behandling af indkomne forslag.

6. Valg af 2 bestyrelsesmedlemmer og suppleant.
Bestyrelsesmedlem: (Randi Hansen er villig til genvalg).
Bestyrelsesmedlem: (Jens Nielsen er villig til genvalg).
Suppleant: (Bent Bøjden Christensen er villig til genvalg).
7. Valg af revisor og revisorsuppleant
(Pt Ronald Hyllested og Niels Larsen).
8. Eventuelt.

Efter generalforsamlingen hygger vi os med lidt mad fra kroens buffet.

Tilmelding til selve generalforsamlingen er ikke nødvendig. Men hvis du ønsker at deltage i spisningen efterfølgende bedes du **tilmelde dig senest fredag den 28. marts** til Bjarne Baarup på tlf. 2143 3018 eller e-mail bjarnebaarup@gmail.com.

P.b.v. Bjarne Baarup

COPA Forældregruppen

Gruppens repræsentant og gruppens kontaktperson:
Morten Holmgaard, Amaliehaven 20, 7080 Børkop
Tlf.: 5047 5007 E-mail: perret-holmgaard@hotmail.com

Kommende arrangement

Forårstur med Forældregruppen

- vi inviterer på forårstur.

Forældregruppen inviterer til Forårstur til. Det er i **weekenden d. 5. – 7. april**

I skrivende stund, er det koldt og mørkt. Til den her weekend håber jeg vi er godt på vej mod 2 cifrede + grader og ”efter vinter” som vi havde sidste år.

Konceptet er som tidligere for forårsturen:

Vi planlægger nogle fælles aktiviteter i løbet af lørdagen. Feriecenter Samsø, hvor vi skal bo, har gode muligheder for aktiviteter som vi vil benytte os af. Vi arbejder på bowling for juniorer, minigolf, bordfodbold m.v.

Ellers skal vi hygge, lege, snakke, dele erfaringer fnise, spise god mad m.v.

Vi hjælpes ad med de daglige gøremål som hører til mht. madlavning, oprydning m.v.

Vi laver en arbejdsplan.

I kan se mere om stedet på www.feriecentersamsø.dk

Tilmelding senest: Mandag d. 15. marts.

Der er begrænset antal pladser og tilmelding er efter først til mølle princippet. Er turen overtegnet vil plads til nye familier blive prioriteret. Der vil det være sidst tilmeldte der afgiver pladsen.

1. Send mail med angivelse af medlemsnummer, navne på alle deltagere og børnenes alder: sekretariatet@copa.dk

Camping og Feriecenter Samsø.

2. Overfør egenbetalingen via bankoverførsel til COPA: Reg. nr. 4955 Konto nr. 0007090331. Husk at påføre medlemmets navn og medlemsnummer i bemærkningsfeltet.

Egenbetaling pr. deltager:

- 0-3 år: 0 kr.
- 4-12 år: 75 kr.
- 13 år >: 100 kr.

Vi er ret pragmatiske med ”det der” med seneste tilmelding. Det er vi selvfølgelig også i 2019. MEN til denne tur er vi 110% fokuseret på tilmelding senest 15. marts - fordi vi hurtigst muligt efter d. 15/3 vil bekræfte jeres plads tilmelding = I kan booke fægebillet.

Huskeseddel

I skal selv medbringe sengelinned. Alle bedes medbringe 2 viskestykker og 2 klude. Har man særlige behov med hensyn til maden, medbringes dette selv.

Husk påklædning der passer til vejret. Der er nemlig gode udendørs aktiviteter for både børn og voksne.

Vi mødes på Samsø

Husk

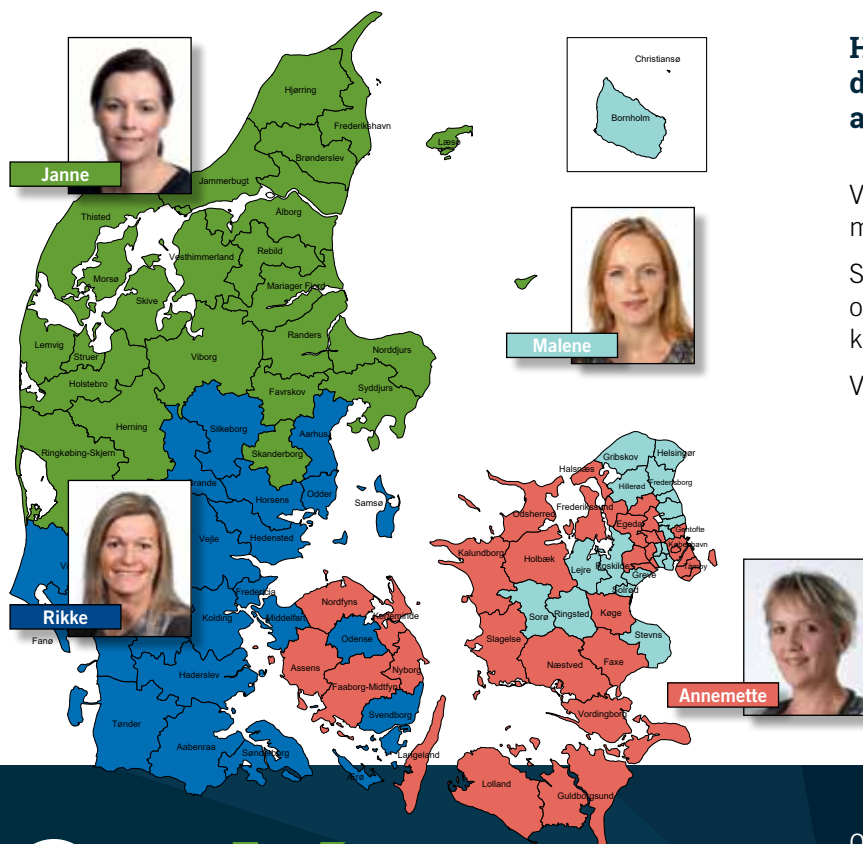
I skal selv booke og betale færge. I anbefales straks vi har bekræftet der er plads til jer på turen, at booke fægebillet. Færgen fra både Jylland og Sjælland har nemlig billige billetter / perioder, hvor prisen er markant billigere.

Vi håber at se rigtig mange familier – både de "gamle" og nye til en hyggelig weekend.

Har I spørgsmål er I velkommen til at ringe eller skrive til Morten Holmgaard på tlf: 5047 5007 eller mail: perret-holmgaard@hotmail.com

På styrergruppens vegne Morten

Totalleverandør af stomiprodukter og tilbehør

Hos OneMed har vi sygeplejersker, der er klar til at rådgive dig i valg og anvendelse af produkter.

Vi markedsfører alle kendte stomiprodukter på markedet.

Se dine bevilligede produkter og bestil nemt og hurtigt via vores webshop eller ring til vores kundeservice.

Vi er der for dig.

Med OneMed som leverandør, kan du handle trygt, værdigt og sikkert.

Følg "OneMed Danmark" på Facebook.
Find korte film og opslag om livet med en stomi.

ONEMED

OneMed A/S
P.O. Pedersens Vej 16
8200 Aarhus N

Tlf. 86 109 109
info.dk@onemed.com
www.onemed.dk
facebook.com/OneMedDanmark

LOKALFORENINGER / GRUPPER (Landsforeningen: tlf. 5767 3525)

København / Frederiksberg

Svend Larsen *)
Brandstrupvej 99
2610 Rødovre
Tlf.: 2057 6809

Fyn

Poul Erik Andersen **)
Mullerupvænget 12
5230 Odense M
Tlf.: 6615 8512

Nordjylland

Bjarne Baarup *)
Vester Altan 42
9500 Hobro
Tlf.: 2143 3018

Storkøbenhavn

Gethe Jacobsen
Topasvej 35
2730 Herlev
Tlf.: 4095 0953

Sydøstjylland

Hanne Westergaard *)
Konsul Jensensgade 16 ^{2.th.}
8700 Horsens
Tlf.: 20780300

Frederiksborg

Gisela Schjøtt *)
Birkemosevej 30
3550 Slangerup
Tlf.: 4733 4434

Sønderjylland

Christa Jensen
Korshøj 5
Asserballe
6440 Augustenborg
Tlf.: 7447 3370

Familiær Adenomatøs Polypose gruppen

Susanne Jakobsen
Elsdyrvej 15, 6000 Kolding
Tlf.: 2165 9460

Bornholm

Inge Skovgaard Petersen
Storegade 15 D
3700 Rønne
Tlf.: 3028 6530

Sydvestjylland

Anette Larsen
Bryndumvej 200, Bryndum
6715 Esbjerg N
Tlf.: 2785 5978
(bedst efter 14)

Forældregruppen

Morten Holmgaard
Amaliehaven 20, 7080 Børkop
Tlf.: 5047 5007

Roskilde/Køge

Ea Jensen
Fyrrevej 33
4632 Bjæverskov
Tlf.: 5687 1371

Midt-/Vestjylland

Elin Bødker
Granbakken 11A
7500 Holstebro
Tlf.: 4019 0160

Ungdom

Ida Engblom
Stærevej 16, 1. tv.
2400 København NV
Tlf.: 5136 3063

Vestsjælland

Eddy Tersløse
Rolighedsvej 19
4571 Grevinge
Tlf.: 6063 0747

Gl. Viborg amt

Hans Breiner Henriksen
Fennebakken 9
8800 Viborg
Tlf.: 4070 0028

Urostomigruppen

Anne Lise Hansen
Gåskærgade 17 B, 1.tv.
6100 Haderslev
Tlf.: 2961 2776

Storstrøm/Lolland Falster

Alice Døssing
Skelbyvej 100
4171 Glumsø
Tlf. 2578 7186 / 5764 7186

Aarhus

Gitte Heide
Engdraget 29A
8381 Tilst
Tlf.: 2778 2894
(bedst efter 16.30)

*) Medlem af COPAs forretningsudvalg. **) Suppleant COPAs forretningsudvalg.

